

424

ELSŐ ÉVFOLYAM

EZERKILENC SZÁZNYOLCVANKILENC

NOVEMBER HUSZONNYOLCADIKA

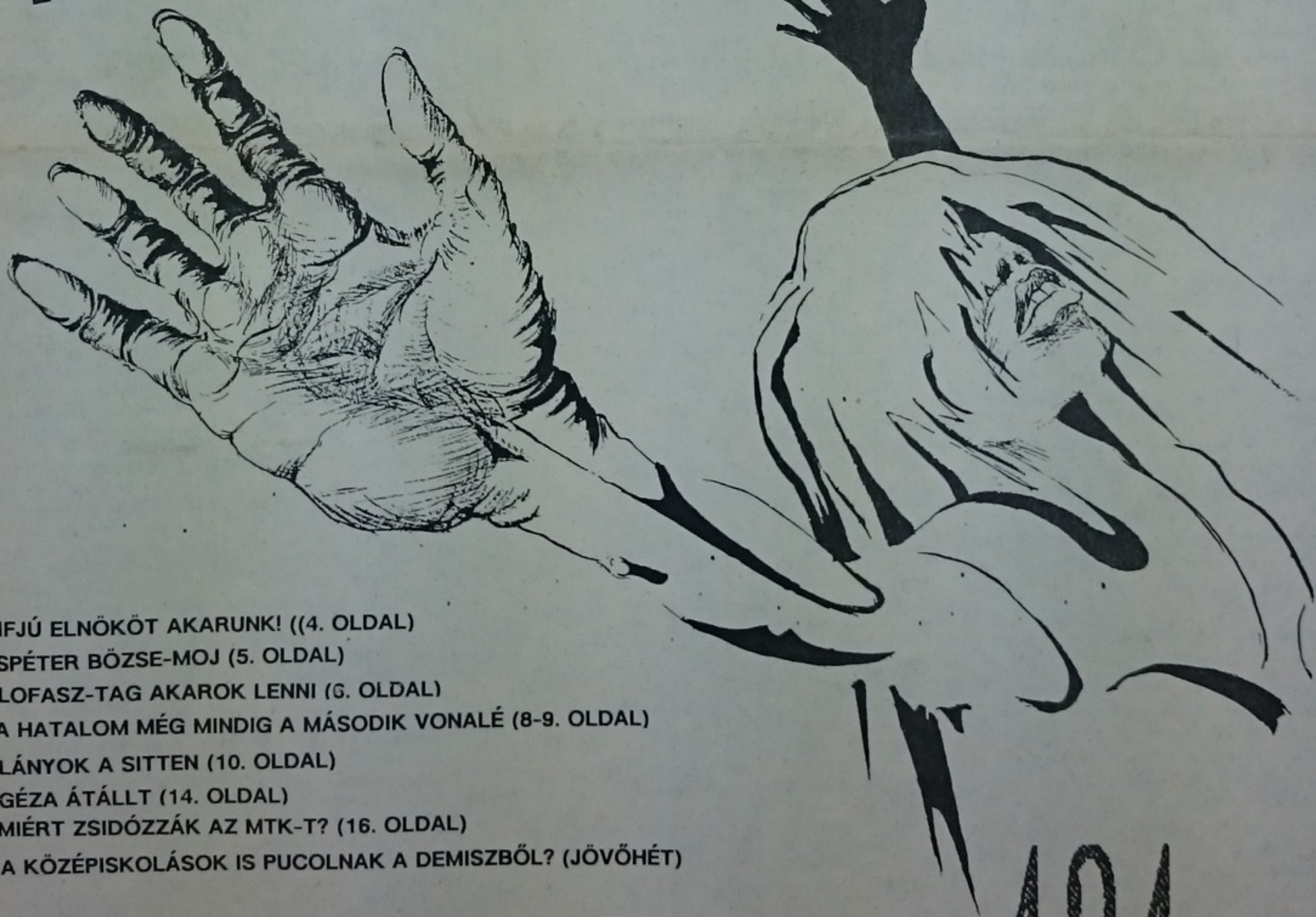
ÁRA: TIZENÖT FORINT HÚSZ FILLÉR

9.

AZ ELÉGEDETLENEK LAPJA

FOGLALJÁTOK EL AZ ÜRES LAKÁSOKAT!

(3. OLDAL)

IFJÚ ELNÖKÖT AKARUNK! ((4. OLDAL)

SPÉTER BÖZSE-MOJ (5. OLDAL)

LOFASZ-TAG AKAROK LENNI (6. OLDAL)

A HATALOM MÉG MINDIG A MÁSODIK VONALÉ (8-9. OLDAL)

LÁNYOK A SITTEN (10. OLDAL)

GÉZA ÁTÁLLT (14. OLDAL)

MIÉRT ZSIDÓZZÁK AZ MTK-T? (16. OLDAL)

A KÖZÉPISKOLÁSOK IS PUCOLNAK A DEMISZBŐL? (JÖVŐHÉT)

DR. JÓZSI BÍRÓSÁG ELÉ VISZI A 424-ET!

DECEMBER 1-TŐL ÚJ CÍMÜNK ÉS TELEFONSZÁMAINK: 1087 BUDAPEST, KÖNYVES KÁLMÁN KRT. 76.
TEL: 114-0840, 133-5950, 134-3370/21-25, 21-79-ES MELLÉK.

MEGFÉLEMLÍTÉS

AVAGY JÓZSI BÁCSI ELINTÉZI A 424-ET.

"Doktor Józsi bácsi"-ként mutatkozott be. S megfenegetett: meglátjuk, hogy ő majd elintéz minket! Ha nem hagyunk fel a homoszexuálisoknak és a börtönből szabadultaknak szóló közleményeinkkel, bfróság elé citálja a 424-et... Vitára nem adott lehetőséget, lecsapta a telefont.

Ő volt az első (de gyanítom, nem az utolsó), aki így próbálta megfélemlíteni a 424-et. "Jelek" már korábban is voltak. Tudjuk, hogy néhány iskolából kitiltották a lapot, terjesztőinket pedig zaklatják tanáraik. Előrehaladott reklámtárgyalásaink szakadtak meg, mert hirtelenjében nem lettünk elég szalonképesek a partnernek. Némely olvasónk a cigányokkal, más a homoszexuálisokkal foglalkozó írásainkat tartja elviselhetetlenül soknak - persze a mi érdekünkben. S van már - szándékunk szerint szövetséges - gyermekvédő intézmény is, ahonnan kiátkoztak.

Alig két hónap alatt szép eredmény. Pedig nem kerestünk ellenségeket. Itt megy ez magától is. Feltéve, ha valaki olyanoknak igyekszik szót adni, akikről a jobban, szabadabban élők legszívesebben tudomást se vennének. Ne gondolja senki, hogy most csak a cigányokról, homoszexuálisokról, hajléktalanokról, vagy a börtönviseltekről beszélek. Ez az ország már elérte, hogy saját gyerekei is zavarják. Ha kénytelenek minket látni, furdalhatja az előző generációkat a lelekiismeret. Felzabálták az ifjúság jövőjét. (Ezen még az se változtat, ha sokan még így se lakhattak jól.)

Igaz, hogy elsősorban az uralkodó párt volt ifjúságellenes. De nem igaz az, hogy a kommunisták tették tönkre a fiatalok jövőjét. Ebben mindig is nagy egység volt a társadalomban.

A középgenerációk mindig szívesen kiegyeztek a hatalommal az öregek vagy a fiatalok rovására. Ahogy az összes többi "gyenge" rovására is. A hatalom sodorta őket a léthatárra, de ebben túl sok cinkosa akadt azok között is, akik ma a bukott rendszer áldozataiként jegyzik magukat. Ezért nagyon sokaknak kellemetlen a 424.

Tudjuk és vállaljuk. A 424 nem akar sima és simulékony lenni. Nem mondunk le a kényes témákról és a mások szemében "érinthetetlen" embercsoportokról sem.

Nem azért, mert olyan fene bátrak vagyunk. Ha van egyáltalán bátorságunk, az az élni akarás bátorsága. Annak a felismerése, hogy még nem változott semmi. Tökmindegy, hogy a hatalom birtokosai kicserélődnek-e vagy sem. A többség sose lesz abban a helyzetben, hogy másokból éljen. Legfeljebb védekezhet a kizsákmányolás és kiszolgáltatottság ellen. De nem ma, amikor a fiatalok ráuszíthatók a nyugdíjasokra, a kohászok a disznótenyésztőkre, a szegények a cigányokra, s szinte bárki a homokosokra. S akkor sem, ha úgy folytatjuk, hogy egy darab koncert a többség együttbólogat a mindenkorai hatalommal, amikor az "kinevez" valakiket bűnösnek a szar helyzetért. Volt már ilyen épp elég: zsidók, cigányok, tsz-elnökök, "lógós" melósok, zendülő értelmiségek... Nem volt még elég?

Ha az egyes kisebbségek külön-külön akarnak kiegyezni a hatalommal és - a többiek rovására - felzárkózni a többséghez, akkor mindig is kiszolgáltatottak maradnak. Ezek a jogok mindig elvehetők. Csak az a jog biztos - csak az a gazdasági függetlenség, tanszabadság, életformaszabadság a biztos és visszavehetetlen -, amit nem alkuban és nem érdemként kaptunk. Csak az valóban a mienk, ami bárki más számára is elérhető. S ezeket a jogokat, szabadságot és kenyeret a kisebbségek csak együtt vívhatják ki. Ehhez viszont, ha nem is szeretni, de türni kellene egymást.

Tudjuk, hogy vannak fajgyűlölő csövesek, homoszexuálisokat verő fiatalok, a fiataloktól féltő szegények, a szegények lázadásától féltő épphogy megélők...

S akkor is. A 424 a fiatalok, a csövesek, a cigányok, a szegények, a homoszexuálisok, a családalapítással küszködők lapja. A megismerést és kapcsolatkeresést, a szolidaritást hirdeti. Akkor is, ha az erre hivatott politikusokon ma a vészes elhülyülés jelei látszanak.

Nagyon kell ez ma. Ma, amikor a bizalmatlanság, az együttműködésre való képtelenség, a hatalom és igazság egyedüli birtoklásának vágya szétverni készül az országot. Néhány európai országban máris röhögnek rajtunk, ha szóba kerül, hogy nálunk sebtiben felállt több, mint száz párt. Többnyire persze a nemzet érdekében és kép-

viseletében. Olyanok, akik gyakran még a saját szervezeteikön belül sem képesek együttműködni. Árnyalatnyi, megfogalmazatlan különbségek ürügyén taszítják ki egymást. Miután már csak a gyalázkodás és a gyanúsítgatás marad, mire harcba indulnak a hatalomért. Amiből a mi olvasóinknak nem jutott eddig se, s talán ezután se fog.

A 424 nem tudja megállítani ezt az örületet. Annyit tehetünk, hogy teret adunk az épeszűeknek. Azoknak, akik látják, hogy hol az igazi ellenség. S nem állunk a kirekesztő nemzetmentő gyanúsítgatók sorába.

S Józsi bácsiéknak üzenem, hogy nem hagyjuk abba.

kaJó

A PENGE ÉLE

Sohasem ütötte fel fejét olyan ellentmondásos ifjúsági kultúra, mint a punk. A szó maga régi keletű: a silányat, a csatornatöltéket, a szajhát jelölte már Shakespeare korában is.

Mégis 1976-77 az a dátum, amikor ez az angol szó bevésődött mindenki- nek az agyába.

Vaslady Angliájáról van szó, ahol a termelési szerkezet átalakítását a lehető legcélrátörőbb módon hajtották végre.

Anglia egyébként mindig is méltán volt híres arról a szociális hálóról, amely ingyenes egészségügyi ellátást és rengeteg segélyt folyósított ifjú polgárainak is. Az, hogy mégis akkora robbanás történt a punkkal, hogy már-már polgárháborús állapotok uralkodtak el, meglepte Európát.

Angliában ez már a poszt-indusztriális, azaz szuperhatékonyaságú feudalizmus társadalma. Nagyon sok a szegény ember, aki viszont gazdag, az már - már mesebe illően az.

Abban a pillanatban, amikor rád néznek, és nem Burberry, Hugo Boss vagy Giorgio Armani öltönyt hordasz, öved, sapkád, táskád nem Dunhill, vagy órád nem Piaget, le vagy szarva. De ha mégis szert tettél valami elegáns cuccra, a beszédedről felismernek, hogy idegen vagy. Attól függetlenül, hogy a Stones vagy Madonna alsó-Birminghami tájszólásban szellemeskedik.

A punk ezt az állati sznobériát viszi az abszurditásig, amikor bevezeti az egzotikus papagáj-dívatot, a volt gyarmatosok elképedésére egyfajta primitív törzsi jelképrendszert honosít meg, azonosulva a tömegekben ömlő színesek

mindenféle maláj-szingaléz-kelet-afrikai-indiai-karibi-ausztrál-bennszülött stílusával, zömében azonban a börs-rocker és az észak-amerikai-indián kinézet vegyülékét hozva.

Anglia fasiszta ország, mondja David Bowie. "Szeretnék nyaralni az új Bergen-Belsen"-ben - hörgi Johnny Lyndon alias Rohadt Jani a Sex Pistols-ból.

Az ottani lumpen-munkásosztály tényleg csak a láncait vesztheti, ezért lesz a punk egyik jelképe a WC-lánc és kutyanyakörv. Az agresszivitás félelmet kelt, az önésonkításra való hajlam némi tiszteletet. Már a Stones Brian Jones náci karszalaggal jelent meg a 60-as években. Amerika keleti partjain, elsősorban New Yorkban az MC 5, a Velvet Underground, a Stooges már tudatosan törekedett a közönség terrorizálására, azonban az új angliai hullám mindezt jóval felülmúlta szertelenségével.

Olyan zenekarok, mint a Sex Pistols, a Clash, a Stranglers, az Ultravox magát a sokkoló, ideges erőszakot állították színpadra. Én is a Sex Pistolsot bírtam a legjobban. Ezt a zenekart egy raffináltan okos divattervező, Malcolm McLaren tette nagygyá. Első lemezük, a "Sose bánd a Balfácánokat, Itt vannak a Szex Pistolyok" hatalmas siker, egyrészt a jó zene, másrészt a döbbenetesen erős szöveg miatt. A Pop Gyár természetesen azonnal nagy összegű önkijerelési szerződést ajánl, amelyet a zenekar természetesen azonnal megtorpedóz; a zenei felvételkor az együttes tagjai vasrudakkal esnek neki a mé-

reg-drága stúdiócuccoknak. A bizniszbe persze még ez is belefér. A Pistolyok alapvetőbb támadásba mennek át. A Nagy Angliai Vonatrablás máig is szabadlábbon lévő nagymesterét, Ronald Biggs-et látogatják meg Braziliában és daloltatnak el vele néhány csasztuskát a "Ki Ölte Meg Bambit?!" címzetű lemezükön.

A Yard persze ugrásra kész, Biggs-et majdnem elcsípik a Bahamákön, miközben a legvadabb Pistoly, Elvetemült Sid brutálisan kinyírja barátját és önmagát, és ezzel feloszlik a banda.

Jellemző, hogy Rohadt Jani "Köz-Képmás Kft" néven szervez új zenekart és elkezd szépen beolvadni a nagy nagy Pop Bizniszbe. A valódi társadalmi problémák iránt érzékenyebb Clash "Londoni Hívás" című lemezével már szinte forradalomra bujtogat, amely 1983 nyarán szinte ki is tör: a dél-londoni Brixton kerületben szabályos ütközetek dúlnak a fiatalok és a rendőrség között.

A feszültség Nyugat-Berlinben is a tetőpontjára hág, Kreuzbergben hasonló dolgok történnek, mint Brixtonban. A berlini előzmények: itt nyírják ki a börtönben a Vörös Hadseg Frakció fővezéreit, egy darabig itt él a punk-keresztapa David Bowie, és itt lesz punk a csodálatos hangú kelet-nemet operanékesnő Nina Hagen.

A punktól alig elválasztható az elektronikus új hullám, az ipari zajokat zenévé építő indusztriális zene, valamint a punk külsőségeit gyorsan felhasználó heavy metal. Ezek az ifjúsági kultúrák - nem alap-

talatul - egyfajta világvége-pánik hangulatot hordoznak.

Magyarországon a punkot, az avantgard intelligencia néhány kiváló felkészült-ségű, több nyelven beszélő, filozófus agyú képviselője honosítja meg. Az első magyar punk - koncert nem véletlenül a Magyar Tudományos Akadémia Klubjában volt hallható.

Az első magyar punk-zenekar, a máig felülmúlhatatlan Spions hasonlóan hanyattatott karriert jártak be, mint angliai társai-ik.

Azután jött a Beatrice, az ETA, a CPG, a Vágtázó Halottkémek stb. Punkokat és bőrfejúeket szokás összekeverni. A két beindulás között jelhasználati különbségek vannak: a punkok a náci jelképrendszert a provokáció eszközeként használják, míg a bőrfejúeknek valami újnáci eszmerendszer lebeg az agyukban.

Természetesen az állandó felfokozott agresszivitás ürességében nem igazán lehet élni, ezért egy idő óta, azt rebesgetik, hogy a punk halott. Szerintem tetszhalálról van szó, amelyet egy kellően ügyes rock-sámán bármikor megszüntethet, de sajna rock-sámánokból kevés van.

A Sötét Erőkkel való flörtölés azonban mindig ijesztően egyforma véget ér: a punk törzsi pogányság totemisztikus hiedelmei az emberben lévő isteni szikrát kioltathatják, ezért a punkok aztán tényleg megérdemlik, hogy néha elrebejjünk értük egy Miatyánkot.

Kínai Attila

A 424 december 18-ra összehívja a punkok első kongresszusát!

Fekete lyuk 17 óra

(Ennyi az, amit az összes eldöntendő eldöntéséből a 424 magára vállal.) A helyiség szerzésen túl a többi az érintettek dolga. Ezért ettől kezdve várjuk mindazok jelentkezését - külön-külön, vagy csoportokban -, akik a szervezésben, a buli kitalálásában és lebonyolításában részt akarnak venni. A 424 senkit sem fog hivatalból meghívni. Ezért azok jelentkezését is várjuk, akik - bár maguk nem punkok, de - szólni kívánnak a kongresszuson. (Majd kiderül, hogy az hagyja-e magát.) A jól ismert telefonszámok: 120-2466 és 120-3614. Levélcím: 1145 Bp. Amerikai út 96.

A KÉNYYSZER ÖNKÉNYESEI

Lakásfoglalók Baglyasalján

Metsző szél vág az arcomba. Savas eső hullik. A város szürke, beton szíve hidegen lüktet. Fázom mint a hajléktalanok tízezrei szerre az országban.

Salgótarján, 1989 november 15.

Dr. Petercsák Zsolt a salgótarjáni tanács hatósági osztály vezetője rögtön tudja, miért jövök:

- Igen. Ez év májusában megpályáztuk a Belügyminisztériumnál a menekültügyi alapot. Felajánlottuk, hogy rendbetesszük, téliésítjük azt a négy faházat. Összesen húsz lakás található bennük és az IKV használja ezeket, mint átmeneti szállást. Júliusban megkaptuk a választ, hogy hatmillió forintot ad az alapítvány ezekre a munkálatokra. Mivel a dél-alföldi, kelet-magyarországi menekülttáborok már telítődtek, hozzánk Nógrádba is elég sokan jönnek. Munkaalkalom bőven van, csak ugye lakás, az nincs. körülbelül négyezer igénylőt tartunk nyilván. És nagy ütemben folyik a kisajátítás is. Legalább háromezer bérlő lakásvásárlási szándékára számítunk. Közben a pályázatban szereplő faházakat nyolc család önkényesen elfoglalta.

- Mikor?

- Már több mint egy éve. Illetve, folyamatosan. Őket természetesen rögtön felszólítottuk, hogy költözzenek ki, mert ha nem, akkor a karhatalom segítségével kilakoltatjuk őket. Vagyis visszaköltöztetjük őket oda ahonnan jöttek.

- Nehéz elképzelni, hogy valaki önkényesen beköltözik egy faházba, ha volt hol laknia?

- Ez nem ilyen egyszerű. Volt aki eladta a lakását a tanácsnak és utána feltörte a faházat. Volt aki a szüleitől költözött el, mert összeveszett velük. Olyan is akadt, aki nevelőotthonból érkezett Baglyasaljára.

Újságokat vesz elő. Ezekben figyelemmel kísérhető az elmúlt egy hónap krónikája. A Nógrád című politikai napilap október 20-i számában álhúmánusnak nevezi a lakásfoglalókkal való szolidaritást. Azt írja: "De mikor tesszünk valóban rosszat? Ha az álhúmánus gyakorlatát követve mellőljük állunk, vagy ha reálsan végre kimondjuk az igazat?" "A feltört lakásokat is szinte a nullára látták le, és ami mozdítható volt belőlük, azt eladták. Sőt, azokat a lakásokat is feltörték és kifosztották, amiket üresen hagytak. De volt, ahol csak a szoba közepére teték le a "névjegyüket"... Most hangoskodnak, sőt fenyegetőznek." Ezt írja az MSZP megyei lapja természetesen a címzettek megnevezése nélkül, mert az kimerítené a becsületsértést.

Dr. Petercsák Zsolttal békében válunk el.

Indulok Baglyasaljára. Útközben az újságokat lapozgatom.

A Nógrád október 25-i számából kiderül, hogy a kilakoltatási határozatot a városi tanács elnökszönya felfüggesztette. Engednie kellett a zsarolásnak, mert Csik Károly cigányságkutató október 23-án elvitt a József Attila Művelődési Központban kijelentette több száz ember jelenlétében, hogy a "cigánysággal való bánásmód, s a kiköltöztetés miatt nem tudja majd az ünnepen visszatartani az embereket egy tüntetéstől, amelyen a zsebekben ott lehet a bicska is." Hát ez nem piskóta. Így gondolta az elnökszöny is. A helyi SZDSZ pedig segítségére sietett egy szociológiai felmérés ígéretével. Bár kijelentették: "nem az önkényes lakásfoglalókat, hanem az ünnepet kívánták védeni."

Aztán Gyetvai Györgyné a városi tanács végrehajtó bizottságának titkára az október 20-i számban megjelentekről elmondja: "A cikkben felsorakoztatott tények... és a kezünkben lévő dokumentumokkal igazolhatók... Annyit azonban hozzá kell tennünk, hogy az eset figyelmeztető jel, EGY ALAPJÁBAN ROSSZ LAKÁSKONCEPCIÓ EREDMÉNYE. De sem az anyagi, sem a társadalmi, sem a családi problémákat nem lehet önkényességgel, önhatalmúlag elintézni." Továbblapozva. A Nógrád október 31-én helyt ad Csik Károlynak, hogy kifejtse "Tiltakoztam, nem zsaroltam". De az az írás álljon itt a maga pöréségében:

Tiltakoztam, nem zsaroltam

Köszönjük C. Becker Juditnak, a baglyasaljai beköltözők kilakoltatása ügyében született vb. határozat végrehajtásának felfüggesztését. Köszönöm, az SZDSZ-nek, hogy felvállalta a baglyasaljai beköltözők kilakoltatásának ügyét. Remélem, hogy a készülő szociológiai tanulmány bizonyítja, hogy a tanácsi határozat nem a teljes kép ismeretében született. Tudom, hogy az érintett lakásfoglalók dolgozó emberek: hogy közülük csak egy rendelkezett korábban lakással; van olyan, akinek állandó bejelentett lakhelye a kisterenyei nevelőotthon (oda akarják visszaköltöztetni?). Nem tudom milyen eljárás az: - hogy Petercsák dr. közli: "Majd odaáll a háznak elé a kisterenyei nevelőotthon autóbúsa és elviszi a gyerekeket állami gondozásba"; hogy

- Az Attila itthon van - tolat felém egy vörös szőke terhes nő. Bajuszos, szőke fiatalember közeledik. Bemutatkozunk. Kérdő lehet tekintetem, mert rögtön mondja: - Éjszakás vagyok. A nyomdában dolgozom - és közben betessékel a nyitott ajtón.

Meztelen izzó világit a szoba légtérében, parketta utánzatú linóleum a földön. Dupla heverő, szekrény, rajta magnós rádió, a sarokban televízió, alatta képmagnó. A szoba közepére ültetnek. Furcsán érzem magam. Egy égő szemű cigányasszony áraszt el kérdéseivel. Ki vagyok, honnan jöttem, miért?

van ez is. Tudja egy ideig jól kijöttünk vele, de már öreg, nem türelmes a gyerekkel. Így aztán ezen sokat veszekedtünk, meg nem bírtuk már abban a kis szobában hárman, most meg mindjárt szülők.

- Ki tört be ide először, ki van itt legrégebben?

- Én, hát vagyis mi a családommal - vág fel a kis égő szemű asszony, Rácz Pálné.

- De nem kellett ide betörni, csapkodta a szél a nyitott ajtókat, de nem bírtuk már az ötézes albérltet. Aztán meg szép sorba jöttek a többiek.

- Olyanokról is hallottam, akik eladták a lakásukat - vetem közbe.

- Igen - mondja Ráczné -, de maga mit csinált volna a Dudásné helyében? Elvált a férjétől és a bíróság kötelezte, hogy fizesse ki a férjét, pedig a két gyereket neki ítélték. Na, szép? De most maga mondja meg nekünk, de őszintén, ha nincs hol laknia az embernek és látja, hogy itt üresek a lakások, nem maga is beköltözik?

Mindenki hallgat, mindenki engem néz. Egy nagyon sovány, rossz szemű asszony törte meg a csendet:

- És itt majd nem mindenki beteg, nekem is szividegem van. Az a gyerek is asztmás, fulladós - mutat rá egy három év körüli kisfiúra, aki úgy be van öltöztetve, mintha a szabadban lennének.

- Azzal te ne törődj - csap le rá Ráczné -, ha kell felviszem Pestre, a Szabadsághegyre. Tavaly is ott volt három hónapig sajnos, - vágja ki büszkén, majd hozzátesszi - de ott legalább jó helyen van.

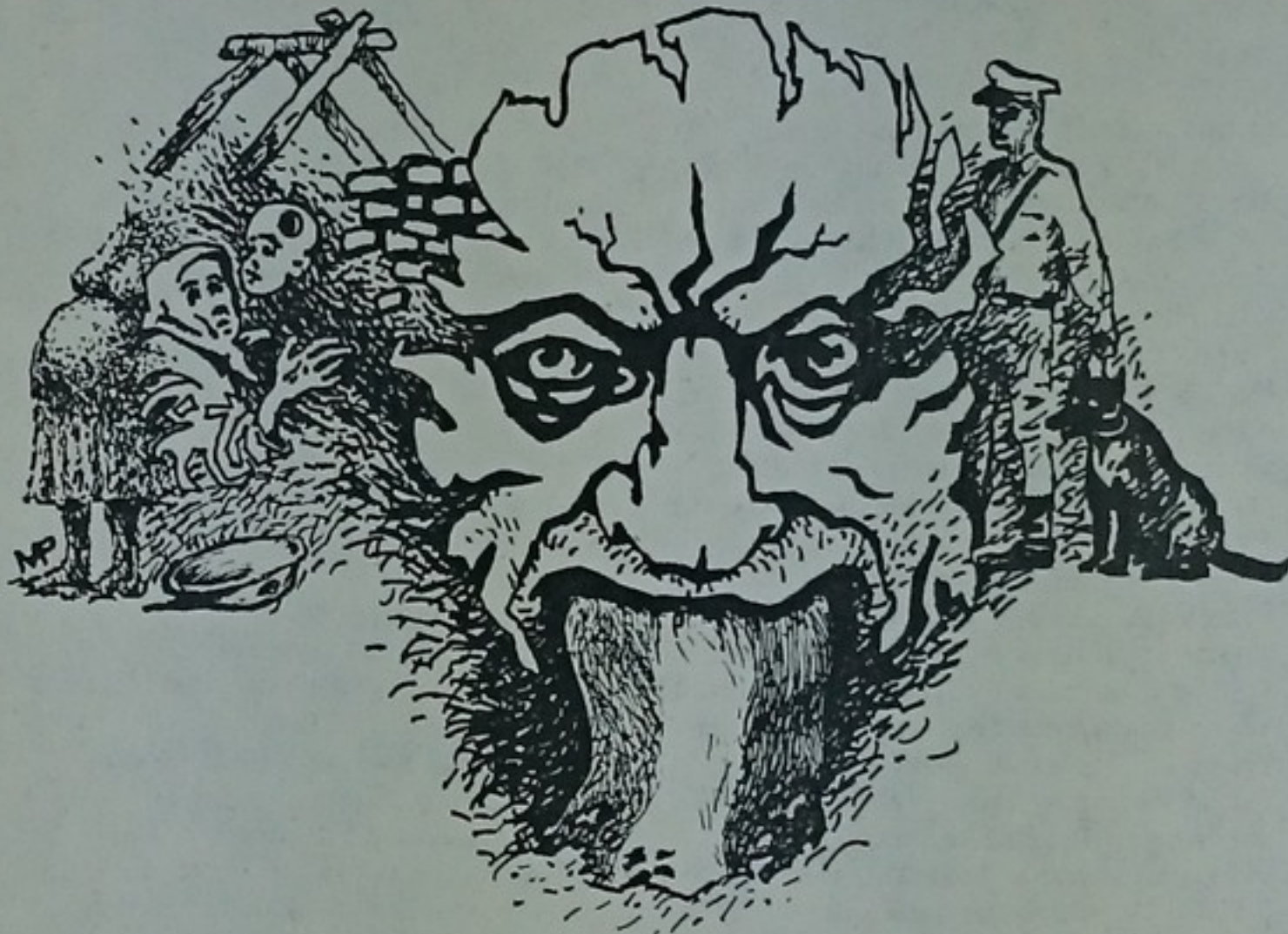
- És nincs lakásigénylésük? - terelem vissza a gondolatait.

- Tudja mit mondott arra a Zsolti? Tudja az a tanácsi ember? - kérdezi tőlem, aztán látva, hogy bólogatok folytatja: - Hát azt mondta, hogy azzal az igényléssel kitörölhetem a seggemet. Már bocsánat, de ezt monda. Meg azt is, hogy mi-csoda luxus; televízió, videó, magnó, lakást meg nem tudnak venni az Attiláék. De azt nem tudják, hogy ezt nem ők vették, hanem a mamája. Meg aztán ez ma már nem luxus - dűnyögi a bajusza alá Attila.

Nyílik az ajtó. Sovány, sima arcú fiatalember lép be. Rácz Győző a síkúveggyárból. Így mondja. Ő is beteg - szólal meg Sulczné, a varandós - már tíz éve le van százalékolva a szívével.

- Akkor mit dolgozik? - értetlenkedek.

folytatás a 4. oldalon

a városi tanács ügyintézője nem meghallgatja az ügyfelet, hanem rendőrral vezeteti ki. Ha "zsarolásnak" minősítik figyelmeztető tiltakozásomat, melyet a József Attila Művelődési Központban elmondtam, akkor kérem a városi tanácsot, hogy a polgári bíróságon zsarolásért jelentsem fel.

Csik Károly

Gyorsan jön a reagálás M.S. tollából november 2-án, melyből kiderül, ugyan a szerkesztőségnek címezte írását, de így fejezi be: "Vigyáznokok kell rá Karcsi barátom, nehogy a becsületes cigányok is prédáivá váljanak a bicskásoknak, mert az elnökasszonyunk humanitása is véges". Gergely Erzsébet levelét M.S. úrnak írta a Nógrád november 7-i számában. A címe: "A TÖRVÉNYEK BETARTÁSÁT ELSŐSORBAN A TÖRVÉNYT HOZÓK KÖRÉBEN KELL ELKEZDENI!" Kilenc pontban vizsgálja az ügy hátterét, melyből kiderül, hogy nem csak cigányokról

van szó, a házak hosszú idő óta üresen álltak, és idézi az elnökasszonyt: "Azért álltak üresen ezek a lakások, mert nem kellett senkinek!" Nem részeges, nem lumpen elemek az ott lakók. "Tessék ki-menni, szétnézni."

Mire a Szamuely utcához érek, már a Nógrád november 10-i számából tudom "Tavaszig maradhamak a lakásfoglalók". Már csak a képeket van időm megnézni. Palatetős, barakk körbe szögesdróttal, a másik képen az érintettek hallgatják Petercsák Zsolt felolvasását a megegyezésről. A harmadik képen, gumibotos rendőrök zsebredogott kézzel az URH-s koscsik mellett porázon tartott farkaskutyákkal. A Szamuely utcában most békésebb a kép. Színes, frissen mosott ruhákat szárítanak. Piros-fehér-zöld zászló lobog az ingek, gatyák között. Pici, törekeny asszonyka lép elem az egyik lakásból: - Kit tetszik keresni? Most döbbenek rá, név szerint nem olvastam senkiről. Ezekkel az emberekkel még senki, egyik újságtól sem beszélt. Lassan a többi lakásból is előjönnek néhányan. Asszonyok. Férfi egy se.

- Hol vannak a férfiak?

- Hát dolgoznak - méltatlankodnak a kérdésen.

- Na csak azért, tudja, mert mr annyian beszéltek velünk minden hivataloktól, pártoktól, meg miféle szervezetektől, aztán nem segített senki. Csak addig kellünk nekik, míg egyet lépnek felfelé a rangban.

- Nézze ezt a gyereket - mutat egy nagy fejű kislóra a terhes asszony - ez már öt éves és még nem beszél. Azt mondta a pszichológus, hogy az anyósom miatt

Nyilatkozat

A Szamuely úti 1-6n/ alatt lakó önkényes lakásfoglalók kijelentjük, hogy 1990 március 31-ig az önkényesen elfoglalt lakásokkal elvagyunk, saját magunk gondoskodunk ellátásunkról. Amennyiben 1990 március 31-ig az önkényes lakásfoglalókat keltatják, a Walleubing társaság leti földulmi segítségért.

A Salgótarjáni Városi Tanács V. Kétszázötvenedik Országgyűlési Dr. Pétercsák Zsolt íjireltett lett ama, hogy a tanácsos kerde-menyeri: az önkényes lakásfoglalókat öngy lakások juttatásáról eddigi gyakorlatát évenyiteltet, a hársultat jama

- Rácz Győző
- 1- Pétercsák Zsolt
2 600 50 91 0774 11-152225 Hódmezővásárhely
- 5 Suliné József
1620517 0885 Budapesti Gyermekotthon
- Sulcz Józsefné 2-660328 5398 Budapesti Gyermekotthon
- 4 Borzsonyi László 164042 16657 Hódmezővásárhelyi Bicska
- Borzsonyi László 2 6902 13 1975 Budapesti Gyermekotthon
- 2 Borzsonyi László 16204001-4845 Budapesti Gyermekotthon
- Csik Károly 2 6504193317 Budapesti Gyermekotthon
14. Földes Etelka
12 Varga Annamária 13101013434 Budapesti Gyermekotthon
- Dudásné Sándorné 264 25504267193 Budapesti Gyermekotthon

Udvaros vagyok. Egy műszakban megke-
resem az ötezret is - mondja nem kis
büszkeséggel. - Van, aki három műszak-
ban sem keres ennyit. Elhiszi?
Elhiszem. Kikísérnek az udvarra.
- Nézze meg, elönt minket a szar, hogy
így mondjam, nézzen oda a két ház közé!
- mutat Ráczné a hosszú, sötét folyosó-
ra. Ott a két ház között áll a víz és vala-
mi bugyog felfelé. Elviselhetetlen a bűz.
- És hiába mondtuk a tanácson, hogy
küldjenek egy szippantózt, azt mondták,
mi nem vagyunk ide bejelentve, nem vi-
szik el sem a szemetet, , sem a trágyát -
toldja meg Sulcz József. Mielőtt elköszö-

nők, még megkérdezem, kié az a száradó
magyar zászló?

- A miénk - somolyog az az asszony,
akivel először találkoztam.

- Mire használják?

- Ó, hát azzal teritem le a kisasztalt, te-
ritő. Jó, nem?

Már a kapuban állunk, akkor jut eszem-
be:

- Hallottam, hogy aláírtak egy nyilat-
kozatot.

- Igen - gyorsan hozd csak ki, szalasztja
kislányát Ráczné, és utána kiált, meg a
tagigazolványomat is. Mert képzelje -
fordul hozzám - én még a pártba is be-
léptem, a szociáldemokrata cigányokéba.
És már a kezembe is nyomja a kis ró-

zsaszínű könyvecskét, a Szociáldemokrata
Párt tagsági igazolványát.

- Na aztán ebből se lesz semmi, ők se
fognak lakást adni, de mindegy, én be-
léptem. Még Pesten is voltam. A Ganz-
ban volt egy gyűlés a Csik Karcival. De
nem érdekes az se. Na itt ez a nyilatko-
zat, ezt írtuk alá, hogy márciusban elköl-
tözünk.

- De hová?

- Még nem tudjuk - mondja elgondol-
kodva Sulcz József.

Mindent megköszönök és elbúcsúzunk.
Ráczné még utánam szól.

- Maga legalább nem ígért semmit.

T. Szabó Ervin

**A KÖZELJÖVŐBEN TÖBB-
SZÖR IS FOGLALKOZUNK
MAJD A PÁLYA- ÉS ISKO-
LAVÁLASZTÁS TEENDŐI-
VEL. IGYEKSZÜNK MINÉL
HASZNOSABB FELVILÁGO-
SÍTÁST ADNI. ÍGY MÁRIS
VÁRJUK A KÉRDÉSEITE-
KET: MILYEN INFORMÁCIÓ-
KAT SZEREZZÜNK BE, MI-
NEK JÁRJUNK UTÁNA?**

Többet ígér a lóverseny

Kié a hatalom? Kiket szolgálnak valójá-
ban a politikusok? Több párt, több átve-
rés? Akar-e bármelyik is igazi önkör-
mányzatot?

A. Gergely András (szociológus) két éven
át kutatta három megyében, hogy kiknek
az érdekeiből, s hogyan lesz politikai erő.
Annak a korszaknak a végén végezte
vizsgálatait, amikor a valódi szándékokat
és érdekeket titkolnia kellett egy politi-
kusnak, ha előbbre akart jutni. Megvol-
tak a büvszavak, hol a munkásérdek, hol
a társadalmi érdek, amelyek miután hol
ezt, hol azt álcázták, nem is jelentettek
semmit.

- Hihetünk-e jobban a most uralomra tö-
rő pártoknak? Várhatjuk-e, hogy az ő
politikusaik, őszintén és nyíltan beszél-
nek arról, hogy milyen érdekeket szolgál-
nak?

- Nem. A politikai élet több ezer éves
gyakorlata azt igazolja, hogy egy induló
párt vagy kormányzat, ha többet is ígér,
nem dolgozhat gyökeresen más módsze-
rekkel. Bármely pártra tekintek, mai tö-
rekvéseikben, magatartásukban a már jól
bevált technikákat használják, származ-
zék az akár a bolsevik hagyományokból,
akár az egypárti hatalomgyakorlásból,
akár az illegális pártmunka gyakorlatá-
ból. Tehát igazából újat nem hoznak.
Ami újat nyújthatnak - ha törekvéseik-
ben nem is őszintébbek - az, hogy a poli-
tikában jártasabb emberek lesznek politi-
kusok. Itt nem az olyan zászlóvivőkre
gondolok, mint például Csurka, mert
nem rajtuk múlnak a dolgok. A politika-
tudományi szempontból meghatározók és
felkészültebbek inkább a háttérben ma-
radnak. "Csak befolyásolnak". Például
rendkívül megerősödött így a jogászok
szerepe.

- Ha az új pártok sem fognak másképp
uralkodni, mint a régi... Ha egyik sem
meghatározott érdekeket érvényesít, ha-
nem mind a nemzet pártjaként akarja
kiütni a hatalomból a többi "nemzet
pártját", akkor ez megágyaz a szakem-
berek diktatúrájának. Míg az élvonalban
alkérdésekről hülyeségeket beszélnek, ad-
dig a "jólképzett szakik" elrendezik a
fontos dolgokat. Így van?

- Nekem se tetszik, ahogy a kormányzati
politikát, (s különösen Németh Miklós
szereplését az elmúlt egy évben) áthatja
a szakmailag erős, s a szakértők által el-
ismert kormányzás szándéka. Igaz, hogy
ez megfelel bizonyos európai normáknak.
De ez egy olyan ország, ahol a rejtett
analfabétizmus, a nagyon alulképzettség s
egyebek miatt a népesség zöme nem lát-
hat bele a kártyákba. Ezzel a népességgel

szemben felépíteni egy szakértői kor-
mányzás ideálját, azt jelenti, hogy ural-
lomra juthat egy technokrata-bürokrata
diktatúra. Azon az alapon, hogy mi ér-
tünk hozzá...

- Ez ellen hiába a verseny, - ha a pártok
hamisan játszanak az sem védhet. Az át-
lalu képviselt érdekeket titkoló pártok,
aligha képesek kordában tartani egy
ilyen kormányzatot. Egyáltalán az igazi
döntési pozíciókért folyik-e a pártok kö-
zött harc?

- A felszínért. A közelmúlt meghatározó
vezetőivel készült mélyinterjúkban azt
fogalmazzák meg, hogy messze nem arról
volt szó, hogy a pártközpontról döntéseit
végrehajtották az ágazatokkal. Se a par-
lament, se a pártközpontról nem tudott a
dolgokról. Azok valahol a tervehivatal és
a pénzügy világában dőltek el. S amíg a
visszaemlékezők - "maguk sem értik ho-
gyan" - kipottyantak pozícióikból, addig
amazok, ha nem is meggazdagodtak, de
hamarosan jelentős posztokra jutottak.
Vidéki példák is sorolhatók, ahol a má-
sodik, harmadik vonal vezetői gazdagod-
tak meg, s váltak a döntéseket igazán be-
folyásolni képessé. Most pedig úgy tűnik,
hogy a pártok "befolyásolói", azok akik
ebben a versenyben igazán megszedik
magukat. Az ő nyomásgyakorló képessé-
gük lesz nagyon erős, s a szakértelmüket
igen jó áron adják el.

- Azaz sarkítva: a második vonal kicsere-
li a maga feje felett az urakat. Még mi-
előtt az a rendszer, aminek haszon-
élvezője volt, úgy omlana össze, hogy őt
is maga alá temetné? Így örzi a pozíció-
ját?

- Igen, de annyi pozitív szolgálatot tehet,
hogy ne csak cserélődjenek a fejek, ha-
nem a fejekbe jusson némi ész is.

- Kérdés, hogy mennyire érdeke, hogy
maguktól is látó kenyéradói legyenek?
Ahogy az is kérdés, hogy mennyire vehe-
tem komolyan, amikor szinte valamennyi
párt önkormányzatról és autonómiáról
beszél? Hiszen ezzel éppen azokat a pon-
tokat, hivatalokat szüntetnék meg, ame-
lyek a pártoknak kenyeret adhatnak. Hi-
szen ahol valóban van önkormányzat, ott
olyan emberléptékű, annyira átlátható az
irányítás, a közös dolgok intézése, hogy
semmi szükség olyan hamis közvetítőkre,
mint a pártok...

- Ez a jövőt tekintve valóban alapkérdés.
Magam, szemben a pártpolitika támoga-
tóival, inkább az önkormányzat pártján
állókkal tartok.

- Elképzelhető-e, hogy a pártok valóban
akarják az önkormányzatot, vagy ez
megint csak átverés?

- Az részükről az utóbbi idő felismerése
- s nem is ok nélküli -, hogy a vidéki
Magyarország nélkül nem tudnak mit
kezdeni. Ezek a pártok ma megjelennek
egy kisvárosban, elmegy vagy háromszáz
ember, elsorolja a bajait, s ezzel nagyjá-
ból ki is szikráztatták a bennük levő fe-
szültséget...

Azt gondolom, hogy a mi viszonyaink
között a jövő alakításában a pártosodás-
nál fontosabb szerepe lehetne az etnikai
és regionális önállóságoknak. Arra van
még rengeteg energia - főleg a kulturá-
ban, a hagyományokban -, hogy egy te-
rület, települések, tanyavilágok összeáll-
janak és valami sajátot akarjanak. Ezt for-
mailag a mostani önkormányzati koncep-
ció sem teszi majd lehetővé. Mocsok egy
indítvány, úgy ahogy van, kivált, mert a
megyéket át akarja menteni egy követke-
ző világba, holott tudjuk, abszolút feles-
legesek. Arra számítok - lehet, hogy ez
ráolvasás -, hogy a helyi közösségek iga-
zából nem a pártok mentén szerveződ-
nek, inkább a saját kulturális háttérükre,
hagyományaikra, s saját érdekükre ala-

pozva indítanak küzdelmet a hatalomát-
vételért. S ebben a harcban varázstanít-
ják mind a pártokat, mind az államot.
Azaz uralmuk jogosságát megkérdőjelez-
ve, saját helyi érdekeiket próbálják ér-
vényre juttatni.

Az A. Gergely Andrásal folytatott be-
szelgetésem sokkal bővebb, s sokkal
messzebb jutó volt. A fenti inkább csak
szemelvény, s a kutató álláspontját (le-
het, hogy időnként vétkesen) leegyszerű-
sítő. De a lényeg áll: a felbukkanó "nem-
zet pártjainak" nincs megnevezhető tár-
sadalmi bázisuk; kétséges, hogy bármely
társadalmi réteg érdekében képesek len-
nének-e valaha irányítani az országot;
valószínű, hogy az egész buliban megint
csak a szakbürokrácia lesz a nyero; s
meglehet, hogy az ország sorsát valóban
befolyásolni képesek között egy dologban
van érdekazonosság: a szervezetlenséget,
az érdekeknek és azok szolgálatának át-
tekinthetlenségét fenn kell tartani.

Katona József

Keressük azt a honfitársunkat, aki:

- 35 évnél zsegebb kora miatt kirekesztett az elnökválasztási küzdelemből,
- de van olyan programja, amivel (s szavazatainkkal támogatva) le tudná győzni az öregeket.

A jelentkezéseket "Ne csak kizsákmányolni legyünk jók!" jellegével a szerkesztőségbe kérjük.

En úgy, de úgy szerettem volna régebben, ha élt volna egy amerikai magyar nagynénem valahol a világ másik végén... Bőkezűen osztotta volna rám az áldást, s üzleti kapcsolataiból származó dollármilliók töredékét, hogy használjam arra, amire jólesik.

En meg utaztam volna, szegényeket támogattam volna Afrikában, kígyófarmom lett volna Nagyborzsöny közelében, egyletekbe jártam volna diszkrét kivágású ruhákban, milliomos férfiak vártak volna éveket egyetlen telefonra, magánügyeim a legszennesebb és legolvasottabb újságokban kaptak volna sajtónyilvánosságot - szóval az érdeklődés középpontjába kerültem volna.

Es most végre megadatott! Itt a kánaán! Igaz, hogy egy fillért sem látok belőle, de vannak honfitársaim, méghozzá intelligens, művelt emberek, akik viszont igen. Ennek tudata határozottan megnyugtat. Kicsit Amerikában érzem magam, ahol a business az business. En adok neked valamit, te elfogadod, feltételeket szabok, azt is elfogadod, mert csak így dől a pénz a házhoz. Aztán heje huja, pénz, siker, csillogás, hogy idézzem a Kft-t. Jól érzem magam, s közben, már a gerincferdülésem sem izgat... Egyre közelebb kerülünk a talajhoz, a homlokomban meg állandóan poros, merthogy a földet surolja a nagy hajlongásban. Nem érdekes, a lelkiismeretem így is tiszta marad. Mert miről is van szó tulajdonképpen?

Talán arról, hogy kiárusítanánk magunkat? Vagy arról, hogy hiába színész, filmrendező, operaénekes az ember manapság, így is, úgy is kevés a pénz? A két kérdés között valahol a tisztesség és az önbecsülés határán határozott vonalat kellene húzni. Olyan rendes békebelit, már ami azt illeti, hogy jó anyagból készített, egy életre szóló legyen. És akkor jöhet Spéter Erzsébet a hirtelen felébredt hazafiasságával, a névnapján kötelező tévéműsorral, s azokkal a helyes kis szobrocákkal, amelyek őt örökítik meg az utókor számára.

Eszembe jut a tavalyi buli. Előre dörzsölgettem a kezem, hogy mi lesz. Vajon kinek a lelkét háborítja fel egy egocentrikus öregasszony beteges képzelgése a magyar művészekről? Aztán jó érzéssel nyugtáztam, hogy elég sokakét. Most meg... álltak a színpadon, átvették a megérdemelt ajándécsomagot, mosolyogtak. Belesajdult a lelkem, már csak azért is, mert közben emelkedett az elnyerhető pénzösszeg, s ezzel egyenes arányban nőtt a tolerancia. A szennydömping toleranciája. Persze nem érdemes arról vitatkozni, hogy mennyivel károsabb Kadlott Karcsi reklámja a híradóban, mert úgy tűnik pénzért megvásárolható a lélek hallhatatlansága is.

Mi a csuda történhetett velük egy évvel a tavalyi botrányos műsor óta? kérdezgettem magamtól, miközben a Markos-Nádas duó jellegzetes néphülyítő jeleneténél felálltam és bevágtam magamnak egyet a tükör elé.

Úgy képzeltem, hogy talán az idén is lehetne bojkottálni, sőt teljes egészében megfürni ezt a kis jótéteményt. Hogy valahogy végre talpraálljunk. Mert időnként, bármennyire is furcsa, de pénz nélkül is lehet. Sőt egyre jobban úgy érzem, hogy csak így lehet.

Így tehát: itt a nagy kánaánban, mindannyiunk amerikai nagynénjéről tisztelettel lemondok. Már egyáltalán nem hiányzik annyira...

Szabó Bea

Mesterkedések

Pichler Gyula az Ezeremester Úttörő és Ifjúsági Kereskedelmi Vállalat szociálpolitikai felelőse:

- Annak idején 1974-ben, amikor az "Edzett Ifjúságért" mozgalom elindította a KISZ, megkerestek bennünket, vállalnánk-e a turisztikai kölcsönzés szolgáltatásait? Természetesen vállaltuk. Ötszáz kerékpárral, ötszáz kétszemélyes sátorral és ugyanennyi gumimatracal indultunk. Az eszközök vásárlását vállalta a KISZ, a támogatást pedig az OTSH (később az ÁIB és ÁISH) biztosította a költségvetéséből. Az eszközállomány közben gyarapodott és lassan kinőttük a kereteket. Magalakult a leányvállalatunk, ami púp lett az anyavállalat hátán.

"Edzett Ifjúságért" mozgalom elindította a KISZ, megkerestek bennünket, vállalnánk-e a turisztikai kölcsönzés

szolgáltatásait? Természetesen vállaltuk. Ötszáz kerékpárral, ötszáz kétszemélyes sátorral és ugyanennyi gumimatracal indultunk. Az eszközök vásárlását vállalta a KISZ, a támogatást pedig az OTSH (később az ÁIB és ÁISH) biztosította a költségvetéséből. Az eszközállomány közben gyarapodott és lassan kinőttük a kereteket. Magalakult a leányvállalatunk, ami púp lett az anyavállalat hátán.

Erről már Dobos Gábor, az Ezeremester gazdasági igazgatóhelyettes beszél:

- Az időközbeni támogatás elérte a hétmillió forintot. Volt olyan év, amikor a KISZ négy milliót költött az eszközökre. Ez a világ elmúlt, a KISZ megszűnt, a Demisz már nem adott pénzt. Szép lassan lerobbant az állomány, ráadásul egy furcsa szabályzat azt írja elő, hogy a kölcsönzött eszközök értéke állandó, így az a sátor, amit már huszszor kikölcsönöztek és ujonnan tízezer forint, még mindig tízezer forinttal terheli a céget. Így jutottunk oda, hogy a leányvállalatot az ÉPGÉP vállalattal hoztuk össze, akik szintén foglalkoznak kölcsönzéssel, de azok az eszközök nem csak idény jelleggel kölcsönözhetőek, mert kisgépek, barkácseszközök. Természetesen ha az OSH továbbra is megkeres minket, mi hajlandók vagyunk az ifjúsági turisztikát erőnktől függően segíteni...

folyt. köv.

és megteremtése, amely szabadon, alkotóan gondolkodni képes és gondolkodni akaró művelt embereket ad az országnak. Mert ilyen fiatalokra lesz szüksége hazánk, hogy képesek legyünk a jelenlegi romhalmazból szabad, független, demokratikus és boldog országot teremteni. És ilyen önállóan gondolkodó, alkotó szellemű fiatalokra van ma szükség, akik biztos, értelmes és boldog jövő tudatos hitével vértetesen egy ideig még képesek lesznek elviselni a jelent, ezt a politikai, gazdasági, erkölcsi romhalmazt, amelynek létrejöttéért nem felelősek, de amelynek mihamarabbi felszámolásában legfőképpen érdekeltek."

Tamás Gáspár Miklós - SzDSz:

- Az egyik első intézkedésünkről csak röviden, mert annyira természetes: rögtön kedvezményes hitelek adnánk a fiatal vállalkozóknak és farmereknek. Az ami ennél is fontosabb, mondhatni minden másnál elsőrendűbb: az oktatás. Gyökeresen átalakítanánk az ösztöndíjrendszert, hogy a családokat, a fiatalokat és az iskolákat is serkentse. A családoknak föl kell ismerniük, hogy taníttatni kell a gyereket, mert csakis így juthatnak följebb. A fiataloknak - hangozzék bármennyire is konzervatíván - csak egyet mondhatok: szorgalmasan, mindent fölálldozva tanulniuk kell, mert másképpen nincs jövőjük. Az iskolák pedig járuljanak hozzá, teremtsék meg a feltételeit, hogy ezeket az igényeket kielégítsék. Aki magániskolát alapít, adókedvezményben, fokozott mértékű támogatásban részesítenénk, hogy ne legyen magas a tandíj. De szorgalmaznánk az iskolán kívüli tanfolyamokat is - például a számítógépes, nyelvi, vagy felvételre felkészítő oktatást -, ami ma hiánypótló lehet az iskolák mellett. S még egy: minél több diákot küldenénk külföldre tanulni; ezt a mostani jó kormányközi kapcsolatokkal és az ebbéli jó hírünkkel is elérhetnénk. Rendkívül magas és széleskörű tudásra kell szert tenniük a mai fiataloknak, mert a jövőben enélkül nem vehetik föl a versenyt, hiszen a tudás lesz a legkifizetőbb vállalkozás.

(folytatjuk)

J. Kiss S.

J Ö N J Ö N J Ö N J Ö N J Ö N J Ö N J Ö N

T é v e d é s e k v i g j á t é k a

avagy ajándék lónak nézd csak igazán a fogát.

2. felvonás

Szereplő: az Evangéliumi Püskösi Közösség, e tárgyban illetékes.

Tartalom, (amely a kiadott műsorhoz képest még változhat): a megajándékozott nézetei az ügy kapcsán, az elsősorban érdekeltek véleménye arról, hogy mindezért ki vonható felelősségre, további információk az eltűntnek hitt, a svéd Püskösdista Egyháztól kapott drogos rehabilitációs intézetről.

A 2. felvonás "megtekinthető" a jövő heti számunkban.

LOFASZ

TAGOK SZERET - NÉNK LENNI!

Alakult egy egyesület - előző számainkban már tudósítottunk róluk, közreadtuk felhívásukat - amely végre határozott, radikális elképzelésekkel jelentkezik "lakásügyben". Ma már elérték azt, hogy a leendő tagok a pártta szerveződést kívánják.

Ezért adjuk közre a hozzájuk érkezett levelek egyes részleteit, kommentár nélkül.

A "LoFaSz"-ban, mint érdekelt és lelkes aktivista, már csak azért is tevékenyen részt szeretnék venni, mert gyermekeim maholnap abba a korba jutnak, amikor csak "LOFASZ" lehet a részük szép hazánkban.

Kijelentem, hogy a szokásossal ellentétben, mint alacsony sorszámos tag, sem most, sem a jövőben nem várok és nem fogadok el kiemelt bánásmódot, soronkívüli lakásmegoldást sem magam, sem a gyermekeim számára. Sőt mi több, a "Partizán Szövetség"-be sem kérem felvételt.

*

Üdvözlöm a Szövetség megalakulását. A név találó, bár sokunknak még ennyi sincs.

Demokratikus szocializmus? Demokratikus jogállam? Ha valaki tudja, hogy milyen, megmutathatná nekem is, hogy ha találkozom vele, üdvözölhessem.

Akik avval foglalkoznak, hogy honnan kerüljön le a vörös csillag, meg milyen legyen az ország új címe, irigylésre méltó boldog emberek. Ilyen jellegű problémáik - mint nekünk -, nincsenek.

*

Elegünk van a meg nem értésből, a bólogató Jánosokból, az ígéretekből, meg mindenből. Családommal albérletben lakunk, télen havi 3.500 Ft-ért. Férjem éjjel-nappal robotol, gécmkázik, szinte csak fényképről ismerik a gyerekek az apjukat. Kislányunk 5 és fél éves, kisfiunk 9 hónapos. Most igényeltünk egy átmeneti lakást, de szeptember 15-én beadott levelünkre válasz se érkezett! Pedig a 30 napos határidő letelt. Röhej, hogy mindenért kilincselni kell, ha meg már benne vagy, hülyének néznek. Végigmérnek, aztán azt mondják, "várjon a sorára, nem maga az egyedüli". Azt az állam is elvárja, hogy gyereket szüljünk a jövőnek, de a 40 év mocskát, szarát velünk akarják lenyeletni. Dolgozz, te barom, hogy fel ne fordulj! Manapság a lakás luxus. Persze, hogy akik "odafönt vannak", azokat a problémáink nem érdeklik, mert nekik minden a seggük alatt van, készen. Aztán jönnek a süket dumával, hogy "bezzeg a mi időnkben".

*

Tavaly meguntam illedelmes állampolgár lenni. Jelentkeztem fogadóórára a tanácselnöknél, majd ezt követően kaptam tőlük egy papírt, az idén talán listára vesznek. De mert pont akkor váltam el, kéjes örömmel közölték velem, még listára sem vesznek, az két embert és nem egyet illet meg. A fenti herce-hurca közben elvesztettem lakásigénylésem néhány példányát, hisz ha holnaptól balról jobbra fésülöm a hajamat, az igénylést azonnal módosítani kell. A megfelelő okmánybélyeg befizetése mellett kértem róluk fénymásolatot, közel 6 hónapja, eredménytelenül. Hiába mentem be többször személyesen, a tanács öfenségével szemben teljesen tehetetlen vagyok. Régi meggyőződéselem, a tanácsok lakásosztályát fel kellene számolni. Lakást adni nem tudnak semmilyen. Akkor meg miért fenntartani ekkora apparátust?

*

Tisztelt Szövetség!

Sziasztok! Örömmel üdvözlöm egy végre értelmes szervezet létrejöttét.

Magamról: 36 éves közigazdász, elvált, egy gyerek, lakásmentes, otthontalan.

Van egy nagyszerű 2 személyes sátram és hálószákom (1 személyes).

Kérek tájékoztatást a Szövetség rendezvényeiről.

Szívesen csatlakoznék szervezetetekhez.

Árasszátok el a képviselőket!

A Nyíregyházi Demokratikus Ifjúsági Szövetség a parlamenti képviselők megostromlására buzdít. Saját képviselőjünknek az alábbi levelet küldték. Abban biznak, hogy ha mások is követik példájukat, talán sikerül valóban hasznos döntésre bírni a honatyákat.

Tisztelt Képviselő Úr!

A politikai átalakulás viharosan folyik országunkban. Az események hullámai azonban eltakarni látszanak a néhez helyzetben levő rétegek egyre elviselhetetlenebb gondjait.

A fiatalok helyzete folyamatosan romlik, s egyre inkább ők válnak a gazdaság súlyos helyzetének és átalakításának teherviselőivé.

Vége tudom, hol a helyem.

Mivel szülői segítségre nem számíthatok, bérből és fizetésből élek, jelenleg albérletben lakom a gyerekekkel, s úgy érzem, saját erőből nem tudok előbbre lépni - félek sokáig lehetek aktív tagja a LoFaSz-nak. Egyetlen aggályom, hogy mivel hamarosan elérem a 32. életévemet, és saját lakás és otthon teremtésére az esélyeim csökkennek, túlkorosság miatt kell majd búcsút mondanom a szervezetnek. Bár talán addig megalakul az id. LoFaSz vagy a Lakás és Otthon nélkül volt Fiatalok Akció Szövetsége.

Áldást, békességet, s talán lakást is.

*

Örömmel üdvözlöm ezt a nevével is a lényegét kifejező Szövetséget, és remélem értelmes emberek megkavarják ezt az állóvizet, posványt, ami kialakult a lakáshelyzet körül.

Bár arra is gondolnunk kellene, hogy otthontalan lehet a már nem fiatal is. A 34 évemmel vénembernek érzem magam. 15 évi albérletezés, munkásszállón "élés" nem tett optimistává.

Emberi jogaim között előkelő helyet foglal el a kilátástalanság.

*

Hogy a hibát én miben látom? Elsősorban az érdektelenségben, a közömbös ügyintézésben a szájtépésben, hogy tenni kell valamit és évek óta a helyzet csak rosszabbodik.

Nevetséges, hogy tanácsi bérlakásra nem jogosult az, akinek jövedelme meghaladja a meghatározott bérhatárt. Amely ma már olyan alacsony, hogy aki(k) mégis megfelelnek ezeknek az előírásoknak, jóval a létminimum alatt kell élniük. Én mint soproni lakos (5 éve tiszteletbeli albérlő) többször felhívtam a tanács figyelmét a rengeteg üres lakásra. Mert véleményem szerint az csak szemfényvesztés, hogy kevés a lakás. Csak a mellettünk levő lakás mióta mi itt vagyunk (5 éve) üresen áll, és jó pár olyan van, ami évek óta szintén lakatlan. A tanácselnöktől kaptam levelet, melyben közölte, mikor tekinthető lakatlannak egy lakás. Ezt mind tudtam, de úgy látszik az értelmezések különbözőek, mert szerintem nem rendelkezészerűen használja az, aki még a pókhálót sem szedi le évekig.

Én a radikális változtatásra (amire pedig szükség lenne) kevés lehetőséget látok, (PESSZIMIZMUS) már megint.

*

Szívből örülnék, ha indulnának a választásokon. Nem hiszem, hogy én lennék az egyetlen, aki Önökre szavazna. Nem vagyok egy politizáló alkat, nem értek hozzá és nem is érdekel a politika! Engem csak az érdekel, hogy normális fedél legyen a fejem fölött és normális anyagi körülmények között tudjam nevelni a kislányomat. Az Önök programjából egyértelműen kiderült, hogy mit akarnak.

*

A mai tanácsi felfogás szerint még két gyerekkel sem kapok lakást, majd ha három lesz. Hát hülye nem vagyok. Hová tegyem őket. Talán állami gondozásba.

*

Én az államnak nem szülök. Az én magánéletemet egy bürokratikus rendszer hivatal ne rendezze, irányítsa. Terepmte meg azokat a feltételeket, amit 40 év alatt elfelejtett, és akkor számíthat a fiatalok viszont segítségére, hogy helyrepopozzák az országot.

A LoFaSz alakuló közgyűlését 1989. december 2-án 10 órára hívják össze a szervezők. Cím: Budapest, XIV. ker. Amerikai út 96. Módszertani Képzési Iroda. Minden érdeklődőt szeretettel várnak.

Ez az az oldal, amit átengedünk előfizetőinknek. Minden negyedéves előfizetés tíz sor szöveget, illetve ennek megfelelő helyet ér. E közleményeket - legyenek magántermészetűek, vagy közérdekűek - cenzúra és változtatás nélkül tesszük közzé az érkezés sorrendjében. Csak a kifejezetten kereskedelmi reklámoktól, illetve a törvénysértő (például személyiségi jogot sértő) közleményektől zárkozunk el. Ha ilyenre sor kerül, a kihagyott szövegeket előfizetőink természetesen megtekinthetik a szerkesztőségben.

T. Nagy Ilona:

ELHALLGATMAJD;

P. Imrénék!

Szívem dobogása nemsokára,
elhallgat majd, hangja, megszűnik,

Fekszem kiterítve, összefagyva,
verseket sem írhatok, odalenn.

Mély dalammal kondulnak harangok,
végleg akkor, elhagyom a lantom,

nem írhatok, nem írok ez okból:
békét, kérő hazafias hangon.

Temetőben fekszem elesetten,
nevem kiáltják, akkor már igen!

Szívemet nem háborúják kóbor,
részegítő, téboly ihletek.

A húsvéti szárító szelek csak,
panaszosan síró fűtylel fújnak,

Még ha oly, mély, nagy álom borul rám,
látni fogom édes magyar hazám...

Hol értele aranyos napsugár,
azt a lisztet, melyből lágy kenyeret,

illatosra Anyám megsütötte,
gondos kézzel étké mesterkedve.

Mosolyog a havas fenyő képe,
Borsodmegye, a Bükk édes fénye,

ahol látom meleg házba térve,
Apám arcát, zsákmányát elérve.

Mért volt baj, hogy hazafias hangon,
beszélt a dal, abból építkezett,

szép hazám, hisz szívemmel szerettem,
néki írtam, írom minden versemet.

424 Ifjúsági hetilap

Főszerkesztő: Sz.Kiss János

Főszerkesztő-helyettes:

Katona József

Szerkesztőség: Bp. Amerikai út 96. 1145

Telefon: 120-2466, 120-3614

Levélcím: Bp. Pf.:144, 1143

A szerkesztőség belső munkatársai:

Danó Anna

Andó Zoltán, dr. Jenei László,

J. Kiss Sándor, Kiss Gábor,

Máté László,

Szabó Bea, T.Szabó Ervin,

Dobos Tamásné, Kurunczy Andrea,

Vincze Tamás

Kiadja: CHARTA Lap- és Könyvkiadó

Kft. a SZÁMALK Kelenföld Kiadó

közreműködésével

Felelős kiadó: Sz.Kiss János

ügyvezető-főszerkesztő

Nyomta: 89-1884 Szikra Lapnyomda,

Budapest

Felelős vezető: dr. Csöndes Zoltán

vezérigazgató Terjeszti: a Magyar Posta

és az ESZTERLÁNC Rt.

ISSN-0865-3259

Megjelenik: minden kedden

ÖTVENEZER

FORINTOT

NYERHET

Mindenki aki 1989. október 1-je és december 31-e között EGY ÉVES IDŐTARTAMRA előfizeti a 424-et részt vesz az 1990. január 31-én tartandó sorsoláson

ahol EZER előfizetőként 1-1

ÖTEZERFORINTOS

takarékbetétkönyvet,

TÍZEZER ELŐFIZETŐNKÉNT 1-1

ÖTVENEZERFORINTOS

takarékbetétkönyvet nyerhetnek

**Számoljori!
Megéri!**

GOLYÓSTOLLAL utazzon a nagyvilágban!
Nyelgyakorlás, barátkozás, mindezt levelezéssel.
Címekek öt kontinensről. Kérjen levélcímet tőlünk!

DIREKTA Gmk, Úzd, Postafiók: 39:, 3601

TÉLITÚRA

OLIMPIAI ÖTPRÓBA

**HELYSZÍNEK, KEZDÉSI IDŐK, NEVEZÉSI DIJ-
JAK.**

KEDVES BARÁTAINK

- Folytatódik az OLIMPIAI ÖTPRÓBA TÉLI TÚRA. Helyszínei és kezdési időpontja:
- Megye Helyszín Kezdési idő Nevezési díj
- Nógrád Városi Sportcsarnok Salgótarján, Felszabadulás u. 84. 8-9. 30 Ft/fő
- Borsod 26.sz. Általános Iskola Miskolc, Móra Ferenc u. 1. 8-9. 30 Ft/fő
- Hajdú-Bihar Debrecen, Biogál Gyógyszergyár 8-9. 30 Ft/fő
- Csongrád Kun Béla Általános Iskola, Makó, Kálvin tér 7. 7-8. 30 Ft/fő
- Baranya Általános Iskola, Pécs, Bártfa u. 5. 8-9. 30 Ft/fő
- Veszprém 2.sz. Általános Iskola 7.30-9.00 20 Ft/fő
- Komárom Tatabánya, Alsó vasútállomás 7.30-8.30 20 Ft/fő
- Pest 227.sz. Ipari Szamunkásképző, Szentendre, Római sánc köz 1. 6-10. 30 Ft/fő

1989. DECEMBER 2-án.

Üzletet ajánlunk!

Fiatal, gyors lábú rikkancsokat keresünk, akik az Elégedetlenek lapja, a 424 című ifjúsági hetilap terjesztésében részt vennének.

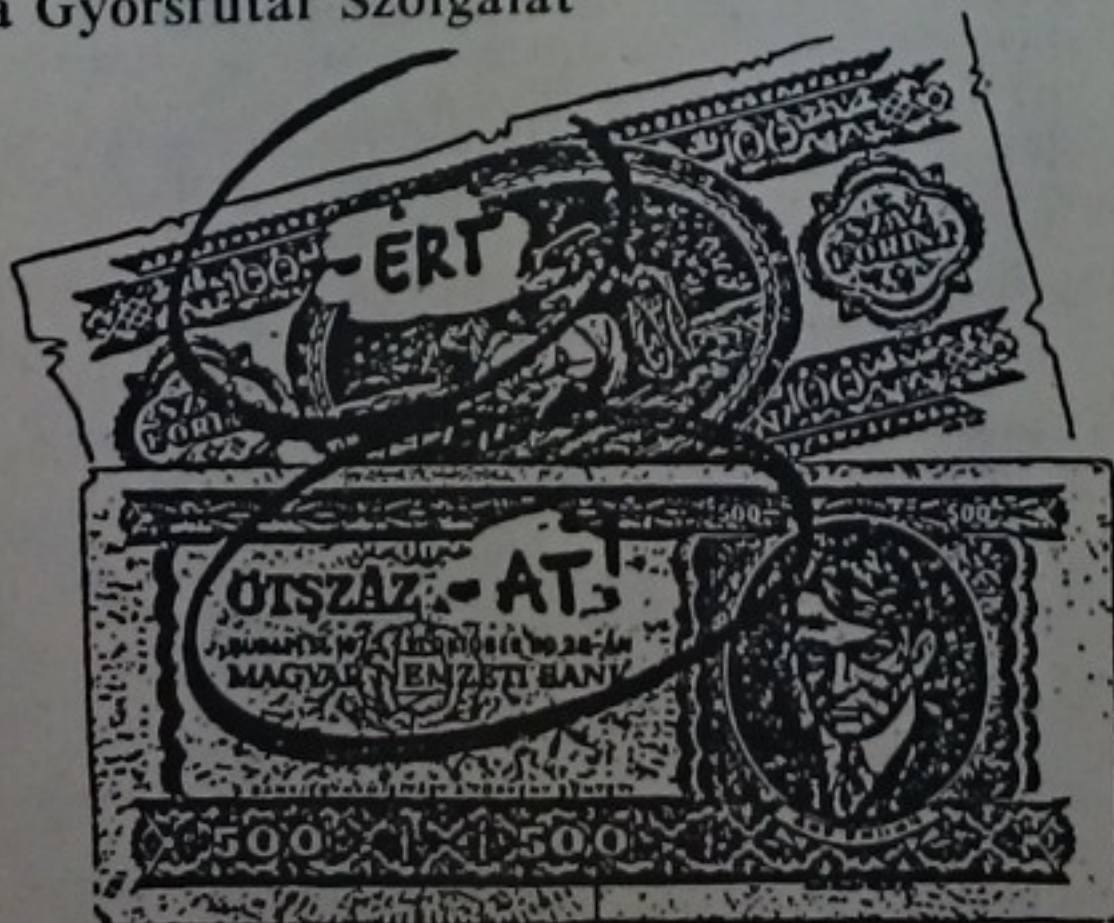
Száz eladott példány után akár ötszáz forintot is kereshetsz!

Hosszú távú, szabad időbeosztású munka, stabil zsebpénz!

Érdeklődés, jelentkezés:

A 120-24-66-os telefonszámon, vagy a Charta Kft, 1145 Budapest, Amerikai út 96. levélcímen.

Charta Gyorsfutár Szolgálat

MEGRENDELŐLAP

Megrendelem példányban a 424 című lapot.

Az előfizetés időtartama: negyedév - 197,60 Ft

félév - 395,20 Ft

egy év - 790,40 Ft

(Kérjük a megfelelőt aláhúzni. Az előfizetés teljesítése az előfizetési díj beérkezését követő héttől esedékes!)

Az előfizető neve:

Címe: (ir.szám) (helység)

..... (ker., utca) (házsám, em., ajtó)

Az előfizetési díjat: - a területi igazgatóságon készpénzben,

- a részemre megküldött csekken fizetem be.

(A megfelelő részt kérjük aláhúzni!)

Dátum:

..... az előfizető aláírása

Területi igazgatóságok: - Budapest, XII. ker., Böszörményi u. 8. I-2. 1126

- Szekszárd, Tartsay Itp. 52. 7100

- Kalocsa, Szabadság tér 4. 6300

Kérjük, hogy a szelvényt küldje vissza címünkre:

ESZTERLÁNC Lap- és Könyvelőfizetési Iroda, Budakeszi, Erkel u. 20. 2092

Megrendelőlap

Megrendelem a 424 című lapot példányban, az alábbi címre:

Megrendelő neve:

Címe (város, község, kerület):

(utca, tér, lakótelep):

(emelet, ajtó):

Írányítószám:

Előfizetési díj egy évre: 780 Ft, negyedévre 195 Ft.

Az előfizetési díjat a részemre küldendő átutalási postautalványon egyenlitem ki.

..... aláírás

A megrendelőlapot borítékban, bérmentesítve az alábbi címre kérjük feladni: Hírlap-előfizetési és Lapellátási Iroda, Budapest 1900.

A kistelepüléseken a törvény sem segít

BUKÁSRA ÍTÉLT SZABADSÁG ?

"Csak valamitől és valamihez képest lehetünk szabadok, koordináltak, kötöttségek nélkül nincs szabadság."

(Nagy Sz. Péter)

A faluellenes településpolitikai egykori áldozatai ma reménykednek. Készülőben és nemsokára az Országgyűlés elé kerül az önkormányzati törvényjavaslat, amely radikális változásokat ígér a települések önállóságában. Hogy csak a legfontosabbakat említsük: a gazdasági önrendelkezés, a helyi polinálzás elsősorban a települések tanácsainak joga lesz, jelentősen csökken az államigazgatási apparátus hatalma, s a közös tanácsú községeknek lehetősége nyílik a szétválásra. Am a készülő törvények nyomán rengeteg illúzió is előjött, a törvényadta szabadság elsősorban a kistelepülések lakóit ringatja abba, a hitbe, hogy ezzel egy csapásra megszűnik több évtizedes elmaradottságuk, hogy a helyi és országos szinten képviselt akarukat szerint visszakapnak mindent - iskolát, gyógyszertárat, orvosi rendelőt, boltot -, ami mindennapi életükhöz kell. Erről beszélgettem Pálné Kovács Ilona kandidátussal, az MTA pécsi Regionális Kutatások Központjának főmunkatársával, aki abban a belügyminisztériumi stábjában dolgozott, amely előkészítette az önkormányzati törvényt.

*

- A törvény előkészítése során elhangzott az ígéret, s a helyi törekvések is arra irányulnak, hogy az önkormányzatok ezentúl önálló hatalmi tényezőként szerepeljenek. Melyek azok a változások, amelyek alapján az önkormányzatok saját érdekükben valóban döntően befolyásolni tudják a törvényhozást?

- A törvény alapvetően megváltoztatja a tanácsok irányításának rendszerét. Szakít az elmúlt negyven évben működő tanácsmodellel, amely a hatalomgyakorlás egységére és egyközpontúságára épült. A törvény a központi hatalomnak nem alárendeli, hanem mellérendeli az önkormányzatokat. Nagyon kevés kérdés kivételével megszűnik a központi irányítás, az úgynevezett "kézivezérlés". Szakít azzal a gyakorlattal is, amely a települések tanácsainak végrehajtó bizottságait egyfelől a megyei végrehajtó bizottság, másfelől pedig a helyi tanács-testület alá rendelte, - s így kiszorította a helyi akaratot. Ez a törvény nem tanácsi hierarchiát határoz meg, hanem az alapvető önkormányzati feladatokat és jogokat. Ilyenek például az olyan szakigazgatási tevékenységek, mint a népszegnyilvántartás, a kereskedelmi felügyelet, a nagyon korlátozott hatáskörű művelődési igazgatás. S a törvény egyúttal illeszkedik ahhoz az Alkotmányban is rögzítésre váró joghoz, hogy az önkormányzatokat alkotmányos és bírói védelem illesse meg akár az Országgyűléssel szemben is. Meghatározott kérdésekben minden önkormányzatnak joga lesz, hogy az Alkotmánybíróság előtt - amely független testület - beperelje az Országgyűlést, ha érdekeivel ellentétes hatásköri döntést hoz. A végrehajtásban pedig a kormány feladata csakis a normatív irányítás lehet, - ami azt jelenti, hogy az önkormányzatoknak nem mint alárendelt igazgatási szervnek mondják meg, hogy mit csináljanak, hanem jogalkotási úton, az Országgyűlés által elfogadott törvényekkel befolyásolhatják a végrehajtást. Ez persze a folyamatosan működő, "profi" Országgyűlés igényét is fölveti.

A törvény tulajdonképpen a település lakosságát hatalmazza föl, hogy érdekeik kollektív állampolgári jog szerint érvényesüljenek, mert az önkormányzati testületet ők választják.

- A helyi önkormányzati testületek azonban nem ülésezhetnek állandóan, s tagjainak elegendő államigazgatási ismerete sincsen. Ki védi meg a képviselőket, hogy az apparátus a gyorsaságra és a szakszerűségre hivatkozva ne verje át őket?

- Ellentmondana a célszerűségnek, ha az önkormányzatok foglalkoznának a szakigazgatási feladatokkal, szükségük van hivatásos szakem-

berekre. De ez nem jelenti azt, hogy az apparátus kaparintsa meg az önkormányzatok hatalmát. Ezért a törvény az apparátust a képviselőtestület alá rendelte, miként eddig is, de egyúttal - mint említettem - megszüntette a megyének való alárendeltséget. Így az önkormányzati testület tulajdonképpen a döntések szakszerű kiszolgálójának tekintheti az apparátust. Ennek az érvényesítéséhez nyújt segítséget az is, hogy a polgármester vagy hivatalvezető (az elnevezésekben még nincsen döntés) fizetését nem úgy döntenek el, mint eddig: a megye és a helyi testület, - hanem csak helyben. De azt is megszorítottuk, hogy ezzel a joggal a képviselők visszaélhessenek, amikor a törvényességnek nem megfelelő intézkedést követelnek. A szakigazgatási tevékenység vezetője föl hatalmazást kap, hogy bizonyos kérdésekben egyedül döntsön, saját felelősségére. A képviselők akkor maraszthalhatják el, ha nem a jog szerint végezte tevékenységét, vagy a törvényadta döntésüknek nem tett eleget. Ez garantálja a szakszerűséget, a törvény védelmét és a demokratikus központi döntések végrehajtását, de egyúttal a képviselőtestület, s ezzel együtt az állampolgárok jogainak gyakorlását is. A weberi értelemben vett, szigorúan szakmai tevékenységre korlátozott, de nem politizáló bürokratára szükség van, - elsősorban a helyieknek, mert a döntéseiket valakinek szakszerűen végére is kell hajtania.

- Nem veszélyes erre a koalíciós hatalomgyakorlásnak az a módszere, hogy a pártok a saját embereiket ültetik a kulcspozíciókba?

- Az államigazgatás utóbbi évtizedében már nagyon előtérbe került a szakértelem, "átpolitizálódtak" a tiszt- és tisztségviselők, - főleg a szigorúan vett szakigazgatás lett politikasemleges. A pártok koalíciós hatalomgyakorlása a vezető tisztségeken keresztül természetesen befolyásolhatja ezt, hiszen az apparátus munkáját és így életképességét is meghatározza vezetőinek személyisége, politikai beállítottsága. De a településeken nem érvényesül annyira a pártok befolyása, mint országos szinten. A képviselőket és a tisztségviselőket is többnyire a lakosság választja, s a képviselőtestület dönti el, hogy kit alkalmaz tisztségviselőnek. A nagyvárosokban, ahol a választók miatt erősebb a pártok befolyása, kétségtelenül nagyobb ez a veszély, de a kistelepüléseken a kevés választói létszám miatt nem a pártok hatalma jellemző.

Szervezetek és intézmények nélkül egyébként nincs igazi önkormányzat. A helyi társadalomnak kell megtöltenie tartalommal a törvényt, a különféle érdekcsoportokba tartozó embereknek kell föllépniük, hogy előjőjenek és érvényesüljenek közös érdekeik, akár pártokkal, akár egyházi intézményekkel, de bármilyen szerveződésben is. Így válik fontossá, mondhatni létkérdéssé, hogy kire bízzák érdekeik képviseletét, s hogyan számoltatják el képviselőiket.

- Az önállósulási törekvések leggyengébb pontjának a gazdasági háttér tűnik. Az önálló helyi gazdálkodást elősegíti ugyan, hogy a lakosság személyi jövedelemadójának döntő hányadát ezentúl a helyi önkormányzatok kapják meg közvetlenül, de ez kevés a valódi gazdasági hatalomhoz.

- Ez kétségtelen, de a jelenlegi költségvetési válsághelyzet miatt az önkormányzati törvénynek éppen a gazdasági háttér megalapozása a legnehezebb. A mostani pénzügyi kormányzat nem önkormányzatbarát, hiszen rendkívül kemény központi döntések születnek, amelyek a helyi beruházásokat és fejlesztéseket is háttérbe szorítják. Ennek megszűnéséhez azonban csak az önkormányzati törvény kevés. Az új gazdasági elosztási folyamatoknak kell törvényes háttér, hogy érvényre is jussanak az önkormányzati törvény olyan rendelkezései,

mint a saját adókvetési jog, vagy az önkormányzatok vállalkozási joga. Másrészt az is gond, hogy az elmúlt évtizedek gyakorlata alapján a tanácsok inkább gazdálkodási-, semmint vállalkozói szemlélethez szoktak.

- Illúzió tehát a valódi önállóság?

- Ott illúzió, ahol egyébként is gyenge az infrastrukturális ellátottság, ahol az éves költségvetésből legfőljebb azon gondolkodhatnak, hogy tíz méter betonutat építsenek vagy fölújítsák az évek óta bezárt iskolát... És természetesen az országban területenként óriási különbségek vannak a személyi jövedelemadó mértékében is, hiszen az elmaradott településeken jóval rosszabbak a jövedelmi viszonyok. Ők tehát partvonalon maradnak továbbra is, ha nem tudják eltartani önmagukat. Ezért ad lehetőséget a törvény az úgynevezett körjegyzőségre, ami 1945 előtt már megszokott volt. A kistelepülések így szövetséget köthetnek, hogy közös szakigazgatási apparátusuk legyen vagy közösen teremtsenek alapellátást, a számukra leginkább megfelelő helyen.

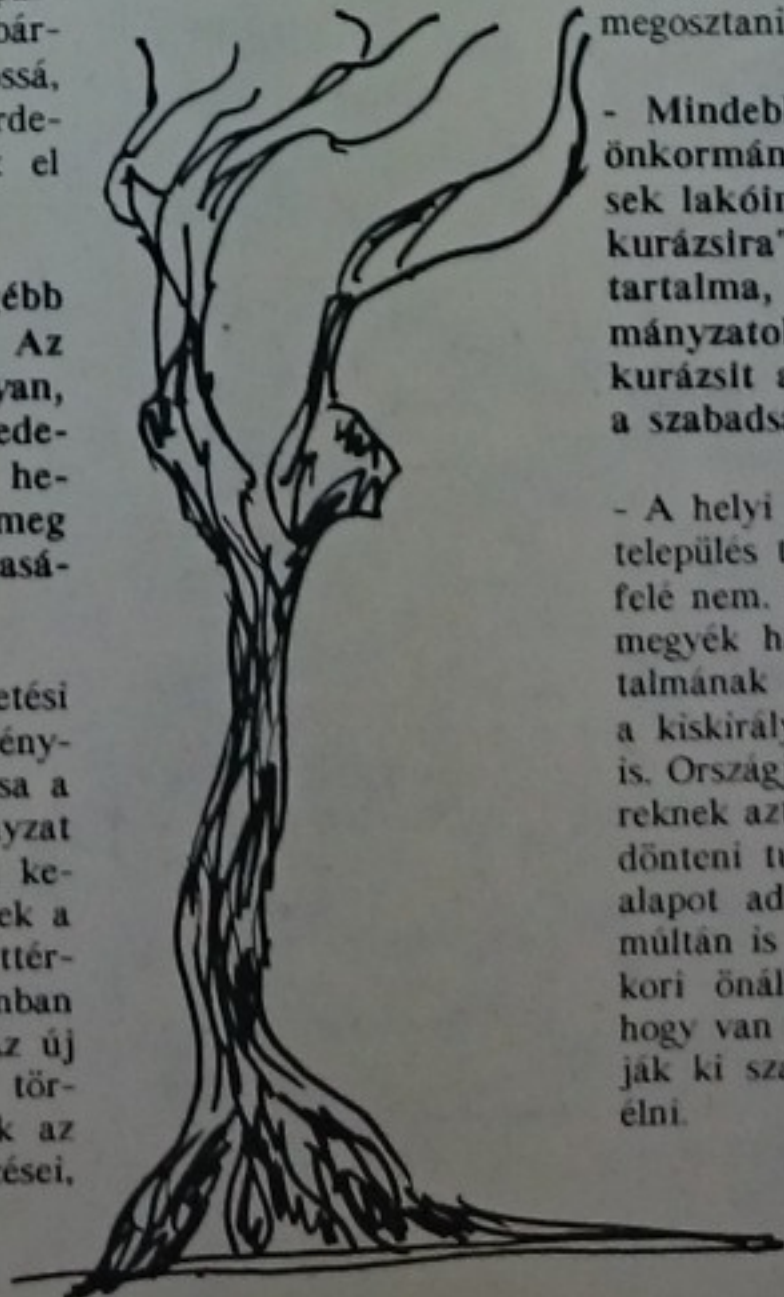
- Közös tanácsok?!...

- Tulajdonképpen így is mondhatjuk. De tudomásul kell venniük az elmaradott kistelepülések lakóinak, hogy másképpen nem maradnak életben. A teljes szabadság az önértet szempontjából és politikailag is nagyon jól hangzik, de azt azért kár lenne akár megpróbálniuk is, hogy belebukjanak a szabadságukba, mert mondjuk egy közigazgatási alapellátást nyújtó apparátust akarnának eltartani. Az egyszerűen képtelenség, hogy egy nyolcszáz-kilencszáz fős község teljesen önálló legyen. Sehol a világon nincs így, - a kistelepüléseket legtöbb helyen az állam "tartja el", központi költségvetésből segítik, hogy a pénzihiány ellenére megteremtsék az alapellátást. Ez utóbbi viszont újabb függőség... Az a lehetőség viszont a törvény szerint adott lesz, hogy önmaguk döntsék el, kivel szövetkeznek. A közös tanácsokban erre sem volt módjuk.

Időben kellene tudatosítani a kistelepüléseket, hogy hiába ne kergessenek illúziókat, ne zárkózzanak be, mert egy teljes függetlenség megteremtése után gyorsan belebuknak a szabadságba. És az önkormányzatok hatalomgyakorlásának szempontjából az sem mellékes, hogy az erős, közös érdekeken alapuló közösségek jobban érvényesíthetik az érdekeiket, mint egy "háromezer pontú vidék". Mert a választásokig a kormány ügyis csak aktuálpolitikai kérdésekkel foglalkozik, napi válságmegelőző feladatokat old meg, a pártok pedig háborúznak, senki nem törődik igazán a települések gondjaival. Utána pedig egy erős koalíciós hatalomnak sokkal könnyebb lesz megosztani és uralkodni...

- Mindebből számomra világos, hogy az önkormányzati törvény mellett a települések lakóinak a bibói értelemben vett "civil kurázsira" is szükségük lesz, hogy értelme, tartalma, valódi hatalma legyen az önkormányzatoknak. Mint kutató, látsz annyit kurázsit az emberekben, hogy kiharcolják a szabadságukat?

- A helyi hatalmasságok, a kiskirályok csak a település társadalmához képest uralkodók, fölfelé nem. A törvény tulajdonképpen szétveri a megyék hatalmát, s a képviselőtestületek hatalmának megnövelésével nagyon lekorlátozza a kiskirályok helyzetükből adódó lehetőségeit is. Országjárásom során tapasztaltam az embereknek azt a természetes bölcsességét, amellyel dönteni tudnak saját sorsukról. S ennek csak alapot ad a nosztalgia, hogy még évtizedek múltán is megőrizték az önkormányzatok egykori önállóságának szellemét. Ezért hiszem, hogy van bennük kurázsit, amellyel ott vívhatják ki szabadságukat, ahol szabadon akarnak élni.

A HARC MEGKEZDŐDÖTT...

Noha az idén már nem kerül az Országgyűlés elé az önkormányzati törvényjavaslat (e témakörben csak a közigazgatási bíróságról szóló törvényjavaslatot tárgyalják a decemberi ülésükön), két képviselő mégis interpellált ebben a kérdésben. Dr. Fodor Erzsébet (Hajdú-Bihar megye 16. vk.) az elmaradott térségek településeinek érdekében, Kárpáti András (Pest megye 22. vk.) pedig a szétváló közös tanácsok újraindításának, anyagi feltételeinek megteremtéséről szolt. Az alábbiakban e két interpellációból idézünk.

Dr. Fodor Erzsébet:

- "Mindannyiunk aggódó figyelme az utóbbi időszakban egyre többet fordult a pusztuló erdélyi falvak felé. Tisztelettel kérem most Önöket, fordítsák figyelmüket bihari falvaink felé, mert az ő példájuk bizonyítja, hogy bulldózerek nélkül is tönkre lehet tenni olyan térségeket, amelyeknek lakói évtizedek óta erejükön felül kétségbeesetten küzdenek fennmaradásukért. A 12/1980-85-ös országgyűlési határozat kimondta, hogy állami hozzájárulással is folytatni kell az elmaradott térségek felzárkóztatását. Sajnos a rendelet a közigazgatási határokat és nem a valós térségi viszonyokat vette figyelembe..."

- "Mi nem ezen települések hátrányos helyzetét vitatjuk, hanem a Kossuth Lajos Tudományegyetem Szociológiai és Földrajzi Tanszékének tudományos összehasonlító adatait ismerve... szeretnénk hasonló helyzetünket igazolni és azonos elbírálásunkat kérni."

- "Demográfiai, gazdasági, társadalmi téren annyira szétzilálódtak a bihari települések, hogy önerejükkel képtelenek lesznek a felemelkedésre. A Bihari Napló cikke a következőket mondja: 'Ha ezek a térségek elnép-

telenednek, munkáskéz hiányában az ország negyedrésze megműveletlenül marad. Márpedig nem adhatjuk fel a gazdaság és az ország egynegyedét."

- "A térségek lakosságából az iparban foglalkoztatottak az országos 34 %-os arányával szemben csak 18,1 %, míg a mezőgazdaságban foglalkoztatottak aránya az országos 18,6 %-kal szemben 50,7 %, pedig a térségben gazdálkodó nagyüzemi gazdaságok felében a szántóföldek aranykorona értéke nem éri el a megyei átlagot."

- "A megye lakossága 1970 és 1987 között 4 %-kal növekedett, addig a térség lakossága 15 %-kal csökkent. Nincs a területnek értelmiségmegtartó hatása sem... Infrastruktúráis elmaradottságunkra jellemző, hogy ezen települések az esti és az éjszakai órákban telefonon nem érhetők el, de a körzetközpont Berettyóújfalui hírközlési helyzete is katasztrófális. Ha valaki Budapestről Berettyóújfaluba akarna telefonálni napközben jobb ha kocsiba ül, mert az csak három óra, de a kézi kapcsolású telefonközponton keresztül 6-8 órát is várhat a hívásra."

- "E bihari térség hátrányos helyzetének egyik kirívó adata, hogy az aktív keresők közül vannak falvak, ahonnan 96 %, 87 % és ekörüli százalékban ingáznak a dolgozók."

- "Az elvégzett klasszter elemzés (közigazgatás-szociológiai vizsgálat) szerint hét település megyei átlag alatti, tíz település hátrányos helyzetű, tizenként település pedig halmozottan hátrányos helyzetű."

Kárpáti András:

- "A jelenlegi önállósulási törekvések abban nyilvánulnak meg, hogy egy-egy település lakossága szeretné települése fejlődését, sorsának alakulását a saját kezébe venni..."

- "Az országgyűlési képviselő körzetemben jelenleg egy ilyen önállósulási törekvés valósul meg Úröm, illetve Pilisborosjenő község szétválása ügyében... Az 1970-ben végrehajtott összevonás a Budapest vonzáskörzetében lévő két településre nem hozta meg a várt fejlődést, a központi támogatások elmaradtak, az infrastruktúra és intézményhálózat nem érte a kívánt szintet." (Ehhez csak egy megjegyzés: Pest megye az utóbbi tíz évben az előirányzott központi költségvetésnél szinte minden évben kevesebbet kapott - az ország egyik legnagyobb megyéje az országos lista hátulján, az utolsó előtti között, az elmaradott térségekkel "egy szinten" található... Ezért a települések tanácselnökei majd egy éve levelet írtak Németh Miklós miniszterelnöknek, de ennek semmi eredmény nem lett. -szerk.)

- "A helybeli lakosságot nyugtalanítja, mondhatnánk irritálja, hogy a korábbi központi akaratot tükröző összevonásból a jelenlegi önállósulás feltételei nem biztosíthatók..."

- "Meggyőződésem, hogy ezeket a településeket nem lehet magukra hagyni, a beindulás minimális feltételei megteremtésében és létrehozásában hathatós segítséget kell adni."

- "... e célból ezek segítésére és támogatására külön alapot létrehozni szíveskedjenek."

A két interpellációt nem kívánjuk külön kommentálni. A harc már megindult... Szeretnénk mihamarabb visszatérni arra, hogy a honatyák a kormány-nál azokért a törvényelőkészítésekért verik az asztalt, amelyek az önkormányzati törvény alapján a normatív irányítást, de egyúttal az elosztást is megteremtik.

Mi kell?

Bakonyszentkirály, Bakonyoszlop, Csesznek - három község, amelyeket a nyolcvanas évek elejére a közös tanács, a népességfogyatkozás, a közösség-szervezés hiánya és a fejlődésképtelenség miatt már "leírta" az életképes falvak sorából. Pedig ennek a nagyműtű vidéknek a lakói egykor aktív közösségi életet éltek, miként a magyar falvak többségében: a házak előtti "kispados" beszélgetések, a kukorica- és tollfosztások, az egyesületek tevékenysége, a bálók és a mulatságok összehozták az embereket. Szertartása és szigorúan vett ideje volt mindennek. Ha sarkítunk, a közösség halálát legnagyobbbrészt a hetvenes évek eleji faluelle-nes településpolitika okozta. Az értelmiség zöme elmenekült, a közös tanácsú intézményrendszer nagyon sok helyen összeugrasztotta az embereket, háttérbe szorultak a közösségi érdekek, maradt az egyéni (ami a paraszti társadalmak életében a FÖLD miatt egyébként is iszonyúan kemény). Aztán jöttek a gazdasági mélypont első évei, az agrárszektor még további terhelése, nyomorítása - s az emberek végképp bezárkóztak.

Am a nyolcvanas évek közepén történt valami ezen a három településen. A Közösségfejlesztő Intézet megszállott munkatársai "megszállták" Bakonyszentkirályt, Bakonyoszlopot és Csesznek, s ha csoda nem is lett (mert ahhoz legalább egy krisztusi jelenés kell faluhelyen...), de valami elindult. A közösségfejlesztők házról-házra jártak, s nem fordultak el tőlük az emberek, mint valami hamis garabonciásoktól, - mert azt kérdezték: mi kell, kinek mire van szüksége? A parasztemberek pedig elmondták: állattenyésztést, növénytermesztést, barkácsolást, citerázást, kosárfonást és még egy csomó ilyen dolgot tanulnának. Vagy tanítanának, ha lenne, aki kíváncsi rájuk. A közösség-szervezők összehozták őket. Egy kalendáriumban. Ahol az összegyűjtött igényeket és a vállalkozókat egymás mellé írták. S volt a könyvben helybeli történelem is, amit javarészt az ott élők írtak, meg a tanácselnök is szót kapott, hogy miben kellene szót érteni végre... Előjöttek, felszínre buktak a közösség gondjai - s megtört a hallgatás. Az első könyv csak kísérletként született, s az volt a címe, hogy - Közérdekű közösségi kalendárium. Mint régen, évtizedekkel ezelőtt, amiből a parasztember kinézhet az időjárást, a Hold állását, mikor mit kell vetni, betakarítani, mivel kenegesse a tyúkszemét és a többi számára hasznos dolgot. Azóta (1987-88-ban) megjelent a második kalendárium, és már tervezik a következőt. S azt mondta a közösségfejlesztő, hogy az emberek még egy helyen egymásra találtak: a Kalendáriumi Baráti Körben. És együtt is maradnak.

Csak ennyi kellene minden faluban? Egy könyv?!

Az összeállítást írta:
J. Kiss Sándor

AKI ÖNÁLLÓ AKAR LENNI...

... annak jól jöhet, amit már előző lapszámainkban is fölajánlottunk az ezer lelkesnél kisebb települések tanácsainak, illetve előjáróságainak: ingyen tesszük közzé, hogy hol vannak megvásárolható - beköltözhető vagy felújítható - ingatlanok. Szerkesztőségünkben ugyanis nagyon sokan érdeklődnek ilyen címekről, s köztük szép számmal akadnak értelmiségiek - tanítók, tanárok, egészségügyi dolgozók - is, akik szívesen költöznének falura. Ha lennének olyan ingatlanok, amit olcsón megvásárolhatnak, vagy rendbehozhatnak. Egyúttal szívesen közölnék azt is, hogy hol vannak olyan betöltetlen állások, amelyek mindenképpen szükségesek a kistelepülések működéséhez; s hirt adnánk az azzal járó szolgálati lakásról is.

A szakember-, illetve értelmiséghiánnyal küszködő kiste-

településeket korántsem a hamarosan elfogadásra kerülő önkormányzati törvény kijátszására buzdítjuk, amikor felhívjuk figyelmüket: az ezernél kisebb lélekszámú községek számára továbbra is kötelező lesz a közös hivatali (államigazgatási) szervezet, s a körzetesített óvoda, iskola, orvosi szolgálat. Akiket még kísért a közös tanácsok rossz emléke, s lehetőségük van (8-900 fős községek) a falura vágyó embereket magukhoz csalogatni, azoknak ajánljuk: tegyék meg. Jól járnak, mert több lesz az esélyük az önállóságra, szükség esetén a szakításra. Kérjük, hogy az ingatlan főbb jellemzőin kívül közöljék az árat, az esetleges letelepedési segélyeket, kedvezményeket, s azt is, hogy milyen szakembereket látnának szívesen.

LÁNYOK A SÍTÉN

Egyik ismerősöm barátja nemrég szabadult a női börtönből. Mindössze hat hónapot töltött ott, de gondoltam, ez neki nyilván nem is olyan rövid.

Huszonhat-huszonnyolc éves nő, de az arca kislányos, kedves. Fiatalabbnak néz ki, mint amennyi. A presszóban halkán mesél, vigyáz arra, nehogy a másik asztalnál ülő házaspár bármilyen meghalljon szavaiból. Pedig a pár nem figyel ide, mégis fél. És szégyenkezik. Nagyon szégyelli, hogy ült.

- Hogy kerültél be?

- Nagyon egyszerű. Leütöttem egy férfit, a közvetlen főnökömet a csokoládégyárban.

Nem mutatkozik készségesnek a beszélgetésben. Csak hosszas rábeszélés után hajlandó részletezni, mi történt.

- Mit dolgoztál a csokoládégyárban?

- Nézd, gimnáziumban érettségiztem, nem voltam jó tanuló, vegyészmérnök akartam lenni, apám is az volt, vagy nem is vegyész, de mérnök. Szóval nem vettek fel. Apám a gyárban volt, betett szalagvezetőnek. A szakmunkás meg az üzememérnök között voltam rangban.

- És kit ütöttél le?

- A közvetlen főnökömet, mondom. Mindig szemétkedett velem. November hetedike volt, prémiumosztás, szóval vártuk, erre a Korompai behivat, hogy bajok vannak ám velem. Kérdezem, micsoda. Mondja, hogy nem dolgozik rendesen, a munkások panaszkodnak magára, nem akarom megnevezni, ki, pontosabban kik, de panaszkodnak. Mondom neki, ne vicceljen, soha nem volt panasz ellenem. Eddig nem, most igen, mondja. Az a baj magával, de akkor már nagyon dühös voltam rá, az a baj magával, folytatja, hogy nem figyel oda a munkájára. Kérdezem tőle, azt meg honnét tudja, mire figyelek én. Erre meg azt mondta, hogy nincs kedve vitatkozni, jöjjen fel hozzám délután, ott lesz az a négy munkásnő is, akik panaszkodtak rám, úgy tisztességes, ha szemtől szembe beszélünk.

Hatrá hívott, poharak, sütemény, meg ilyenek voltak az asztalon. Csak ő volt otthon. Mondja, hogy a kolléganők mindjárt jönnek, meg hogy amíg nem jönnek, addig is beszélgethetünk. Jó, mondtam, most miért ne beszélgetnék vele, bár nincs miről, hadd beszéljen, ha neki jólesik. Kezdte, hogy van-e fiúm, mert hogy férjem nincs, azt tudta, megnézte a személyi anyagomat, abban minden benne van, ezt te is tudod. Aztán mondta, hogy átmegy a másik szobába telefonálni, miért nem jönnek a kolléganők.

- Meddig vártak az állítólagosan odahívott kolléganőkre?

- Legalább másfél órát. Igen, már a híradó ment a tévében, nem nála, ő nem kapcsolta be a tévét, a szomszédban, minden áthallatszik, panelház, érted, szóval a híradó ment, ez a szemét, már bocs, hogy így hívom, megint átmegy a másik szobába, megint telefonálni, aztán visszajött, elkezdett mindenféle hülyeségeket beszélni, hogy szeret, meg hogy szép vagyok, meg a testem ilyen meg olyan, meg bejuttat az egyetemre, huszonöt múltam akkor, mondtam is neki, ahhoz már késő, aztán meg mondta, hogy nem rohadhatok meg ott, a gyárban, nem méltó hozzám, stb. Mondom neki, hogy viszontlátásra, felállok, hogy kimenjek, de visszanyomott a székbe, erős em-

ber, az biztos, és se szó, se beszéd, letolta a nadrágját, a bal kezével, a jobbal meg engem tartott, hogy ne ugorjak fel, lehúzta az alsónadrágját is, ott meredezett a farka a szemem előtt, mondom neki, hogy lehányom, aztán megpróbálta lehúzni a nadrágot, még szerencse, hogy nem szoknyába jöttem, nem tudta lehúzni, csak a blúzomat rángatta, felfelé, aztán beleült az ölembe, érted, ő az én ölembe, már leszedte rólam a blúzt, mondja, hogy békén hagylak, csak a melledet vedd elő, nyakon ütöttem, nem fájt neki, sajnos, aztán kiszedte a mellet a melltartóból, ráncigálta, még egyszer fejbevertem, ököllel, kicsit fájt már, láttam rajta, de csak markolászott, aztán az ízjéhez nyult, közben velem is verekedett, nehányat rángatott rajta, mind a mellemre ment, mondta, hogy ezért nem kellett volna ekkora cirkuszt rendeznem, meg, hogy nyaljam le, meg ilyesmi, még mindig az ölemben ült, egészen addig, amíg egy hamutartóval fejbe nem vágtam, kicsit elszédült, hagyta, hogy felálljak, felöltöztem, a melltartómat fel sem tudtam venni, szétszakította, hazamentem, taxival, nagyon sírtam. Gondolkoztam, meg a Sanyitól is kérdeztem, ne jelentsem-e fel, de a Sanyi mondta, hogy ő ebben a rendőrségben nem bizik, ezek a rendőrök éppúgy nőket erőszakolnak meg, mint a mérnököm, csak azok a csajok még jobban ki vannak szolgáltatva, érted, akkor meg minek menjek el. Azt is mondta a Sanyi, a rendőrök csak röhögőnének rajtam. Nem mentem el.

- Hogy lett mégis rendőrségi ügy ebből a furcsa estéből? Annyira fejbevágtad?

- Sajnos, egy kicsit tényleg nagyobb ütöttem, mert látszani még másnap is látszott. Az a rohadt állapot, nyilván félt attól, hogy feljelenem, gondolta, a rendőrség annak hisz, aki először bemelegíti hozzá, és felynyomott. Hogy munkamegbeszélés volt, én meg fejbevágtam a hamutartóval, aztán volt nála egy karikagyűrű, elvált ember volt, meg negyvenezer készpénz. Az volt a baj, hogy látletet vetetett fel, a feje állítólag megrepedt, egy kicsit csak, bírósági tárgyalás, sokan tanúskodtak mellette, az én sztorimat még a saját védőügyvédem sem hitte el, nem a saját, ki volt rendelve, nem volt arra pénzem, meg a Sanyinak sem volt, szóval a védőügyvéd is azt mondta, hogy nem lesz ez jó védőszöveg, kitalált egy másikat, a tárgyaláson meg össze-vissza beszéltem, nem hittek nekem, kaptam nyolc hónapot. És valahogy elintézték, nem tudom kicsoda, vagy kik, hogy ne felfüggesztve kapjam, hanem le kellett nyomnom. Megerőszakol, vagy meg akar erőszakolni egy ilyen patkány, és még nekem lesz bajom belőle, érted.

- Végülis elkezdted a büntetésedet.

- Igen. Nyolc hónapot, már mondtam, más kérdés, hogy félév után kiengedtek, mert nem volt velem semmi baj.

- Április elején kezdtem el a büntetésemet. Érted, április elején, mire kiszabadulok, már megint tél lesz, április elején is tél volt akkor, a nyár, csak úgy, egyszerűen kimarad az évből, szörnyű, gondoltam, hogy öngyilkos leszek, de hát akkor annak a rohadt mérnök örülne, hogy megölt, ilyen baromságért nem leszek öngyilkos, ha az anyám sem lett az, amikor megtudta, hogy a lányát lesittelik. Anyám még akkor is magán kívül volt, amikor

William S. Burroughs:

Küldönc IV.

(forgatókönyv)

Lower Manhattan 2014-ben - újjáépítés helyett inkább áttelepülés jelét mutatja. A szolgálatok korlátozottak. Egyetlen metrójárat üzemel, míg a többi alagutat delco bandák szállítják meg: titkos laborok, patkányok és elvadult kutyák, amelyek figyelmeztetően viselkednek a rozsdás padlóra csokorok mellett. E sötét helyiségek bérleti betolakodók távollátása érdekében tűnik meg őket közelükben. A Queens Plazán a Metrókirálynak nevezett titokzatos személy ült tanyát - káprázatos szerelvénye ez vagonoknak, pénzváltó automatáknak, forgóorospóknak: egyik része mindig mozgásban van: felszáll az étkezőbe, hogy megebédelj, és Carrville északi előretolt helyiségénél lépsz ki.

New Jersey brekegő lápvídeké.

Konyhakertek mindenhol. Háztetőkön, megüresedett telkeken, teraszokon, alagsorokban. A lázadások óta az utcákon szeméttorlaszok. A kátyúkat mesterséges tavakká szélesítették ki halak számára. Egész csatornahálózat kiépítését tervezték, az olcsóbb teherszállítás kecségető távlatával, de a projektumot nem fejezték be, a csatornák zsákcukrában végződnek - rozsdamarta zsúpek és földgyaluk. A vízparti házakat szétkapkodták, annak ellenére, hogy sokan nem bírják az itteni nedvességet meg a ködöt. A halacska-kák visszatérnek.

Betonkeverőről pecázgató fiú öt fontos sügért ránt ki. Kihúzza a macskaköves rakpartra.

"Jó nagy, ugye, mizter. Ócsón annám. Húsz dolcsi, jó? Mit keres itt? Szedjen drogot? Éne tán még kétszáz évig is? Jó sok majomgyoró, egészen új fűtyé? Halom rongyos patkány? Nesze, mizter, itt a hétéves pirula."

Lower Manhattan a föld alatti medicina világközpontja. Itt minden kábítószert és orvosság beszerezhető, itt minden operáció elvégezhető, mindenki megfelelő kezelésben részesülhet a megfelelő ellenszolgáltatás fejében. Az alagutak, kanálisok, rogygyant épületek, tetőaljak és pincelakások útvesztőjében élnek az állami szolgálat szökevényei, a törvényen kívüliek. Itt a Pop Street, ahol az agydolgot kaphatod - ötvesszert erősebb a morfiumnál. Eleinte azt hitték, hogy nincs kábító hatása, de

utóbb kiderült, hogy súlyos tévedésről van szó. A pop a felfüggesztett élelenség állapotába hozza az embert, csaknem az anyagcsere nullpontjára, ahonnan megereszkedve tér vissza, levecesen, romlottan, mint a kétszer fagyasztott hús. Allandó adagokra van szükség, hogy fagyva maradjon. És itt jön a popmester is elektromos kenujában, tetőtől talpig ezüstös feketében, hogy elvegyüljön a sötét vízzel és a raktárak ablakaival... Felesleges hangsúlyozni, a szóban forgó szer készítése és árusítása szigorúan tilos. Kivirágzó ondópiac, ondó-feketepiac a hosszan tartó genetikai háború hírnöke.

"Fiú spermiumokat, mizter?"
Rocksztárok és színészek árulják ondójukat föld alatti bankoknak. Az ondókereskedelem büntetendő, mégis kevés tenyészférfit és mesterséges megtermékenyítőt tartóztatnak le, s még kevesebb ellenindítanak bűnvádi eljárást. Semmi kétség, az egészségügyi ellenőrök szemet hunynak felette. Lower Manhattan, 2014. Páciensek sokasága vár arra, amit semmi pénzért sem kaphat meg... a gyógyszerárak nagyobb haszon reményében visszatartják a gyógyszerereket, az állami bürokrácia pedig csak bonyolítja a helyzetet. Káros szervenvedélyeket gyógyító apomorfin blokkolva a herointermelőket és különböző ügynökségek által a heroin legalizációja óta, hogy minél több kábítószer őrizzenek meg kúrájukon - a személyzet elfartása és a számukra áldásos állapot megőrzése végett. Se a

az öcsémet vitték katonának, pedig a katonaság az más, az legális büntetés, az mindenkinek jár, a börtön meg nem mindenkinek, érted, hogy gondolom. Szóval, bevonulok a börtönbe, nem voltam előzetes letartóztatásban, reggel hatra kellett odamenni, hideg volt, majd megfagytam, még várakozni is kellett az udvaron, aztán bevezettek egy terembe, minden értéket elvettek, felírták, óra, pénz, meg ilyesmi, aztán egy másik szobába kellett mennem, bejött egy fegyőrő vagy hasonló, mondta, hogy vetkőzzek le, megcsináltam, mondja, hogy bugyit meg a csőcstartódat is, így, érted, tegezett a tehén, tegezett, meg hogy csőcstartó. Nem beszéltem vissza, még bever egyet, nem mondtam semmit. Szépen levetkőzöm, ott voltam meztelenül, erre odajön a smasszercsaj, mondja, hogy hajoljak le, megteszem ezt is, anyádba nézz, gondoltam, oda nézhetsz, de mindegy, belémmézett, mondja, hogy nem lát, és belémmézett, a lyukamba. Aztán mondja, hogy minden fiatal rab be szokott csempészni szurószerszámot meg ilyen dolgokat, de ezt nem lehét, nálam biztos, hogy van, megint előre kellett hajolnom, most meg a fenekembe nyult bele, érted, felnyult, ahogy a Sanyi szokott, de az más, vájkált bennem, élvezte, az fix, mit találhatott volna, nagyon mosolygott, meg sejtelmesen megsszagolta az ujját, és még röhögött is. Mondta, hogy öltözhettek, de azt is előírta, hogy milyen sorrendben, először a bugyit meg a szoknyát, aztán a harisnyát kellett, majd mielőtt a melltartómat felvettem volna, megfogta mind a két kezével a melleimet, mondta, hogy csak azt nézem, kis kurva, nem csomós-e a csőcsöd, mert nálunk nincs ám rákszűrés, aztán hagyta, hogy felöltöztek. Panaszt, ilyen hülyeségeket hogy kérdezhetsz, ki a francnál lehetne bepanaszolni egy börtönőrt, ki hinne nekem. Meg azután, hogy még azt sem hitték el nekem, amikor igazat mondtam, akkor ezt sem fogják elhinni, amikor szintén igazat mondom, nem igaz? Beküldtek egy másik szobába, egy újabbba, ott megint levetkőztettek, vagy három nő figyelt, de nem szóltak, aztán egy fürdőbe vittek, nézték, érted, nézték azt, hogy hogy fürdök, lehet, hogy nem leszboszból, hanem csak azért, hogy tényleg fürdök-e, nem maradok-e tetves meg ilyen, de végig engem bámultak, képzelheted, hogy zavart, én még a nudista strandra sem mentem el, pedig ott nap is van, itt meg három nő bámul. Megfürdök, újabb terem, adatfelvétel, még egy törülközőben álltam, aztán rabruha, nem csikos, de akkor is rabruha. Kértem, hogy legalább a melltartómat hadd viselhessem, zavart, ha anélkül vagyok, ezt már egy hapsinak mondtam, tudod, milyen kellemetlen volt, aki valami jegyzőkönyvet is vezetett, mondjuk ő legalább nem látott meztelenül, de azért nagyon mosolygott, mondta, hogy nem lehet, mert még felakasztom rá magamat, meg egyébként is, minek nekem, mondtam neki, hogy zavar, ha nincs rajtam, vörös volt a fejem, hogy ilyeneket kell mondanom egy férfinak, de ő mondta, hogy imádja a lógós mellű nőket, higgyem el, jól áll nekem a melltartó nélküli viselet. Elsírta magam, a nők, a börtönőrök nagyon röhögtek, kijelölték a cellámat, odavittek, kérdezték utközben, hogy szeretem a nőket, mondtam, hogy úgy nem, mondta a fegyőr, hogy mázlim van, mert nem homokos nőhöz tesznek, csak egy vállalati sikasztóhoz, egy korombeli közgazdászcsajhoz, aki folyton öngyilkos akart lenni, ezt később tudtam meg.

G.L.

- A Lakás és Otthon nélküli Fiatalok Akciósövetségének címe: LOFASZ Ideiglenes Intéző Bizottsága 1388 Budapest, Postafiók 72.

*
- Katolikus lelkesítő telefonszolgálat: 142-7762. Minden csütörtök és vasárnap estétől másnap reggelig.

*
- Ismerkedés és fiatalok levelezőszolgálat (fényképes levelekkel): SZIV-SZORÍTÓ Esztergom 2500 Pf. 135.

*
- Rendszeresen szegénysegellenes hétvégék a Józsefvárosban. Szervező: Székely Agnes 113-8956.

*
- AIDS-szűrés név nélkül. Információ a 166-9283-as telefonszámon.

*
- Homoszexuálisok Országos Egyesülete:

1387 Budapest, Pf. 22. Telefon (este): 141-4315.

*
- Fővárosi Szabó Ervin Könyvtár Közhatalni Információs Szolgálat: 118-2934 vagy 118-2050.

*
- Ingyenes vérnyomásmérés az Életmód Központban (Budapest, XI. ker. Lágymányosi út 16.) Hétfőtől-péntekig 8 és 16 óra között. Telefon: 166-6483.

*
- Alkoholrelvonó: Budapest, XIII. ker. Róbert Károly krt. 82-84. (kórház). Telefon: 129-8200.

*
- Kenguru Pótmama Szolgálati Iroda telefon: 186-8685.

*
- Önszolgálat (egészségvédelmi) Közösségek Információs csoportja. (Szervező

és működést segít.) 112-5020 vagy 132-7388.

*
- Csökkent munkaképességűek, rokkantnyugdíjasok, öregségi nyugdíjasok munkaközvetítője: VII. ker. Baross u. 127. Nyitva: hétfőtől-péntekig 8-12 óráig. Vezető: Lovász Margit.

*
- Lakásbérlet Egyesülete: Sallai I. u. 23/b. Elnök: Szabó Miklós.

*
- Ifjúsági Munkavállalási Tanácsadó: XI. ker. Bicskei u. 6. Telefon: 166-8835 vagy 166-8846. Nyitva: hétfő (14-19 óráig), szerda (8-16 óráig), péntek (8-12 óráig)

*
- A fiatal hajléktalánoknak szánt kinőtt meleg ruhákat (esetleg hálósákokat) a következő címre kérik küldeni. (Utcai

gondozószolgálat a Gyívi címén) Budapest, VIII. ker. Kállai Éva u. 9-11.

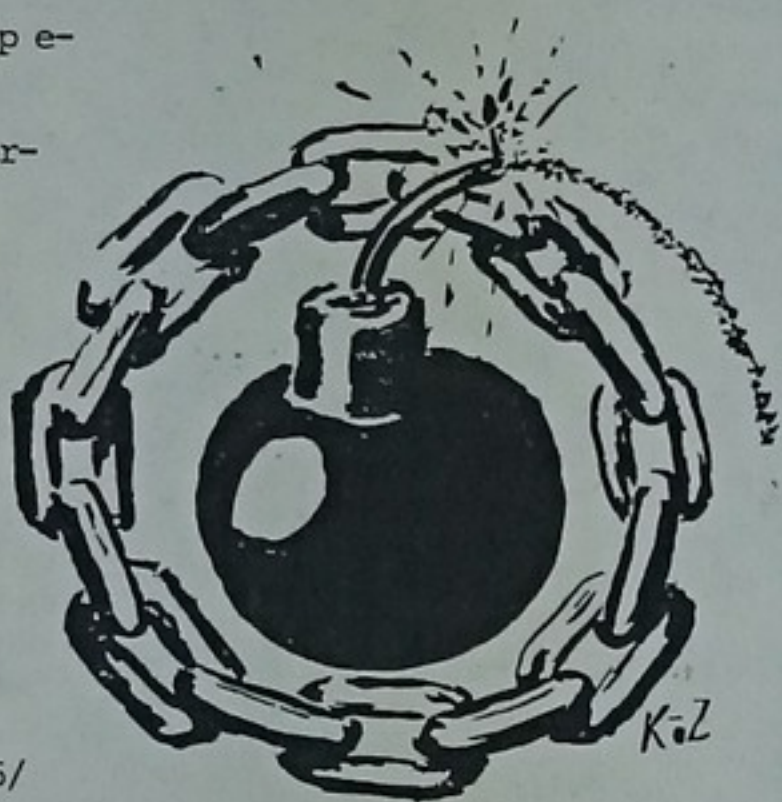
*
- Erdélyi Magyarok Egyesülete: Budapest, V. ker. Molnár u. 9. Telefon: 118-6769. Ügyfélfogadás: minden csütörtökön 18-21 óráig.

*
- December 6-án egynapos (olcsó) harisnya és zoknivásár. Helye: Budapest, VI. ker. Népköztársaság útja 124.

*
- Noé Barkája 1476. Budapest, Postafiók 226. Leveledre válaszol a Barka.

*
- FIATALOK KLUBJA működik december 1-től a budaörsi Községi Házban minden pénteken 18-23 h-ig. A programban filmklub, teaház, rock and roll-klub, táncstanulás, együttesek, szövegírók stb.

Nyilvános filmfelvétel lesz a Pokolgép együttes koncertjén december 29.-én a Budapest Sportcsarnokban. A film emberrelő lányokról, sok-sok kalandról szól. A koncertre jegyek kaphatók: Soláris hanglemzobolt XVII. ker. Szent István krt. 16; Kálvin téri Áruház /Cara hanglemzobolt/ Hawy-metál polóbolt VII. ker. Kertész u. 4; és a BS pénztárban a helyszínen. Ha fogytán a zsebpénzed, ám a mellékelt ábrát szerkesztőségünknek visszaküldöd /Bp. Amerikai út 96 1145/ belépőjegyet nyerhetsz!

leveleznék:
OLAJOS ERZSÉBET 17 éves vagyok. Szeretek táncolni. Orvosnak készülnék.
Cím: Bököny, Lenin út 24. 4231.

*
Angolul-angolokkal leveleznék többen. - Aki tud küldjön címet a szerkesztőségnek (424, Budapest, Amerikai út 96. 1145). Közzé tesszük!

*
Adok: - bakfis irhabundát (nőit) (térdig érő vagy kis női méretű) - barna bőrkabát lányka - barna bőrkabát fiú (motoros, kopott) - gyermekörző 2 részes elemes.
Kérek: - táskairógép jó állapotban lévő - villanyfűrészt - barkácsgépeket.
Dersériné Szécsi Andrea, Budapest, Szívvirág u. 29. 1029.

Hirdetéseiket a 424 ingyen közli, amennyiben cserét ajánlanak (gyermekruha, játék, magángyűjtemény, stb.), vagy ingyenes szolgáltatást kínálnak.

**Keress a
mozdonyokat!
Keress a
424-et!**

**Akik
visszaküldenek
szerkesztőségünknek
legalább
tizenkét
mozdonyt,
azok között
kisorsolunk
ajándékcsomagot, hazai
együttesek
koncertjegyeit,
könyvet,
mozijegyeket.**

424
AZ ELEGEDTLEN LÁPJÁ

SEGÍTS!

1989. decemberében átadnak egy új nevelőotthont Bencebarátiban. A pénz az épület elkészülte után elfogyott. Az Országos Diák Unió ezért felhívással fordul mindazokhoz, akiknek módjukban áll használt bútorokat, háztartási gépeket, lakberendezési tárgyakat, játékokat, sporteszközöket ajándékozni a nevelőotthon általános iskolás növendékeinek. A gyűjtés folyamatos, így aki ebben az ügyben segíteni tud, jelentkezék, hívja az Országos Diák Unió telefonszámát: 137-9822, vagy levélben: 3200 Gyöngyös, Jókai út 9. Az Országos Diák Unió Gyöngyösi szervezeténél.

Lelekeségyszolgálatok:

Debrecen, tel: 06-52-12165 (19-07 óra)
Győr, SOS Telefonos Lelekeségyszolgálat: tel: 0696-11722 (10-07 óra)
Hatvan, Lelekeségyszolgálat: tel: 06-38-11700
Kecskemét, Lelekeségyszolgálat: tel: 06-76-28222 (18-22 óra)
Miskolc, Lelekeségyszolgálat: tel: 06-46-88884
Veszprém, Kapcsolat Telefonos Lelekeségyszolgálat: tel: 06-80-22205
Pécs, SOS Élet Telefonos Lelekeségyszolgálat: tel: 06-72-12390 (19-07 óra)

Koszorúlaboratórium egy pisilőben, valamikoriban, svábbogarak a tenyészetben... És akadtak gyanús ügyekkel foglalkozók is, mondjuk, a szuper szokásformáló droggal, a Blues-zal, valamint a biológiai fegyverekkel kísérletezők. A föld alatti medicina számára létfontosságú jelentőséggel bírnak a küldöncök, akik a készítményeket továbbítják, illetve beszerzik a szükséges anyagokat, a felszerelést. Egyes laboratóriumok bő készlettel rendelkeznek, prima felszereléssel, s még az alvárosi pletykafészek, besúgó hálózata sem tudja pontosan, mi történik ezekben. Lehetséges, hogy a szelektív pestisen vagy a genetikai tervezésen fáradoznak. Azt beszéljük, hogy "végre megoldják a termékellen herék kérdését", elkészítik a sokszorosításra váró szuperpenn tervrajzot. Minden föld alatti doktornak küldőncre van szüksége, mert a sebészszerszerek és az altatók illegális birtoklása rájuk vonatkozóan főbenjáró bűn, míg a közönséges polgár esetében ugyanez csupán jelenléti kihágás, megbocsátható csínytevés. A küldöncök minden alagutat ismernek, mint a teyterüket, sikátorokat, kanálisokat, csúszdákat, hidakat és tetőjárdát az alváros kiismerhetetlen útvesztőjében, ugyanakkor - lévén többnyire kiskorúak - a bíróság igen elnéző velük szemben, amikor egyet-egyet fülön fognak. A küldöncök teszik lehetővé az illegális orvosok munkáját.

A küldönc Meztelen fiú felvillanó képe Merkurnak, az istenek hírnökeinek szandáljában, orvosi táskával. Látjuk, amint Lower Manhattan utcáin fut, fűgér, kapualjtól kapualjig ahogy a hitel érkezik. Hőfűv... kutyák ugatnak kísértetiesen kongó épületek ablakából. A fiú nekifeszül a szélinek, arcát hó csapokodja. Zihálva nekidől egy fának. Fagyos kukoricahéjjal teledobált, kopár telken halad át. Ahogy fut, az idő megenyhül. Békák ugranak a pocsolójába, bokrok emelkednek ki az aljnövényzetből és a törött ágakkal teli vízmosásokból. Most már világos, hogy szökik. Fűrészgép visítása a háta mögött. Megbotlik és esik sikoltva, ahogy a fa rázuhan a fűrészporthéjében. Felül ágyában, öng meztelenül, fiatal férfi alakja mellette, félhomályban. Motorkerékpár buffogása szűrődik be kintől. Rövid gatyájában lelép ágyáról, szeme szűkülő, óvatos, ahogy félrehúzza a redőnyt és kikukucskál. Sápadt nap sugar halvány arcon. Feje felett rendőrhelikopter. A motorkerékpár elindul és eltűnik a porzó hóban az utcáson. Elfordul az ablaktól, szaglászik - most a szobát veszi szemügyre alaposan. A radiátor mögött bukkán rá: kurta fémcső emelkedik ki perszokoszerden a padlódeszkából, végén csillogó kristálygyöngy. Kis kupac fűrészpör e szimbolikus tárgy mellett. Egnek meredő himbessző fűvillanó képe, viládegygyönggyel. Almos fiatal hang: "Billy, mi van?"

Billy ajkához szorítja mutatóját. Messzelátón át való szemlélődést utánozva fülét hegyezi. A másik fiú odadobja a törülközőt, amit ő ráterít a poloskára, majd visszafordul, gonbjával vacakolva. Megáll az ágy lábánál, s letolja gatyáját: farka mint a bicska éle villan elő, míg nyelvével csettint egyet. Nagyon rög a földre került alsóneműbe, kezét magasan feje felett összefogva, rázva, úgy tesz, mintha elragadtatottan tapsoló tömeget üdvözlne. Roberts lerögtá takaróját, s most fedetlenül fekszik, egyik lába lelóg az ágyról, retkes talpát mutatja. Farkasszemét néznek egymással, lüktető phalloszaik ugyanabban a pulzáásban emelkednek - dűb, dűb, dűb - szívük dobogó ritmusára. Tamtamok és rögögő EKG-k felvillanó képe. Billy hanyatt dől, lábfejjel tapsol a levegőben, míg Roberts elhelyezi dugattyúját - lassított víz alatti közbőlés. Billy nunt egy kagyló, rózsaszín lesz, majd bíborvörös, aztán szírvány színeiben játszó, míg a radiátor kotyogni nem kezd, csobogni, döngeni párzó dinozauruszok módjára, s ők, a dörömbölő lovaglók kórusába bekapcsolódva, alapszabán rengetik meg a korhadat építőényt. Hulló vakolat puffanása. Gyors öltözködési jelent. Kívül az épület egyik része romba dől, elrekesztve az utcát. Amint megkerülük a törmelket, elvadult kutyák falkája bukkán elő a sarok mögül. Billy felemeli kezét, teyverrel kifelé, amittől az ebek azon nyomban eltérülnek, mintha láthatatlan falba ütköztek volna - oldalt veszik az

irányt. Egyikük még megereszt valami dacos üvöltést, de már vállán át. A kereszteződésnél faragatlan fickókkal telt gépkocsi vág elébük, tagbaszakadt legény hajol ki ordítva "Ti kibaszott, faszarági küldöncök!". Billy egy pillantást vet oldalra. Teherkocsi közeledik nagy sebességgel. A villanyrendőr vált. Visszaküldte: "Szálljatok ki abból az autóból, beszariak..." Fekesikorgás, a teherautó dudál, belefut a személykocsi hátuljába, kiröpítve a benne ülőket: cipők repülnek a levegőben, felrobbanó tartály. A két fiú egymásra néz, fogukat vicsoztatják, mint a vadkutyák... Roggyant lakótömbök zezgügan verekszik át magukat, kizárják az ajtót. Ez a küldöncök irodája. Nagy, sivár szoba, hosszú asztalokkal. Egyetlen disze a falakat borító képek rajzok, fényképek tömege, többnyire ismeretlen szerzők műve. Jórészt műzeumok és magángyűjtemények egykori becses példányai, a zavargásokban lopták őket: Ahol Custer utoljára lábát megvetette. Az üszó lyuk, kina-gyított régi fényképek, nunt a Vízpatkányok, Kegyetlen valóság, Baron von Gloeden fotói, néhány felvétel New Yorkról a 19. században és a 20. század első felében. Ezek a képek többnyire érzékeltek a hátteret.

(vége)

b.a. fordította

Homoszexuálisok, állami-gondozottak, tinik, börtönviseltek, börtönlakók, narkósok! Ezen az oldalon a leveleitek-re olyanok válaszolnak, akik maguk is megélték, átéltek azt a sorshelyzetet, amiről beszélnek. Ha olyan levelet kapunk, amire mégsincs avatott levelezőnk, akkor megkeressük ahhoz is a leghitelesebb választót.

424 Ifjúsági hetilap

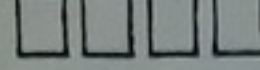
BUDAPEST

Amerikai út 96.

Céppel →

1145

Kézrel →

PELADO, Péter 424 szék.
Budapest
Amerikai út 96
1145

"Kedves Péter! Fél éve vettem észre, hogy nagyon érdekel a női test. Lehet, hogy nem szívesen adsz választ egy lánynak, de kérlek nekem adjál, hisz egy cipőben járunk, csak másképp. Szóval fantasztikusan felizgulok, ha látok két gyönyörű női mellet. De sajnos partnernőm nincs, mert ezt kinyilatkoztatni nem merem, hiszen talán agyonvernének érte. Lehet, hogy azt mondd, hogy hülye vagyok, de nagyon szeretnék már egy nővel lenni, akinek gyönyörű nagy mellei vannak. Kérlek segíts nekem!!! Sz. Barbara."

Kedves Barbara!

Semmiféle averzióm nincs a női nem, különösen a női homoszexuálisokkal (Lesbiánusokkal) szemben. A Magyar Homoszexuálisok Egyesülete is mindkét nem számára nyitott, ahol mindenki megtalálhatja - de ami ennél fontosabb - megteremtheti magának a lehetőséget problémái megoldására. Valójában a férfi és női homoszexuálisok között a saját, és ezen keresztül a másik nemhez való viszonyulásban, a sok hasonlóság mellett alapvető különbségek is vannak. Bár igaz, hogy a fiúk jórészenél is szerepet játszik homoszexualitásuk kialakulásában a másik nemmel való kudarc, félelem, vagy egyéb sikertelenség, de ez a motívum a nőknél jóval gyakoribb. Ennek oka nyilvánvalóan abban is keresendő, hogy társadalmunk férfi uralomra épül, amiből - többek között - a nők szexuális örömhöz való jogának, ha nem is tagadása, de lebecsülése is következik. Ezért sok nő számára a szexualitás nem örömforrás, hanem a férfi brutalitás és uralom elszívése. Ettől persze a nők túlnyomó többsége nem lesz homoszexuális, legfeljebb szexuálisan kielégülten, esetleg neurotikus, vagy éppenséggel frigid. A lesbikus nők jórésze megalázó heteroszexuális kapcsolat után válik homoszexuálissá. Ezért többségük tudatosan férfiellenessé vállalhat. Ha aforizmaszerűen próbálnám megfogalmazni a két nem homoszexuálisai közötti különbséget, akkor azt mondanám, hogy míg a fiúk többsége azért lesz homoszexuális, mert szereti a saját nemét, addig a lányok azért lesznek homoszexuálisok, mert gyűlölik a másik nemet. Ennek egyáltalán nem mond ellent az a tény, hogy a lesbikus nők közül nagyon sokan állandó heteroszexuális gyakorlatot folytatnak (pl. a férjükkel, sőt, többségük gyereket is szül és nevel). Az ember azt hinné, hogy miután a társadalom és a törvények is jóval toleránsabbak voltak és ma is azok a lesbikusokkal szemben, a női homoszexuálisok nyitottabbak és felszabadultabbak, mint a homoszexuális férfiak. Valójában ennek éppen az ellenkezője igaz. A magyarázat a társadalom férfi uralmában rejlik. Hisz gondoljuk csak meg: ha egy férfi homoszexuális és ezt sikeresen titkolja, akkor teljes mértékben részesül nemének az uralmi helyzetéből következő összes anyagi, szakmai és presztizs előnyéből. Evvel szemben a homoszexuális nő - függetlenül attól, hogy mit sikerül titkolnia és mit nem (egyébként a nagyobb társadalmi tolerancia miatt általában jobban tudja titkolni homoszexualitását, mint egy férfi) - nemének társadalmilag alárendelt helyzetéből nemigen tud kilépni. Az ellentmondás - legalábbis az egyén szintjén - ott feszül, hogy társadalmi alázatosságát szexuális gyakorlatában tudatosan tagadja, és így még jobban szembe kerülhet a társadalommal, mint egy saját nemét kedvelő férfi. Ezért bizalmatlanabb és zárkózottabb a lesbikusok egész világa, ezért olyan nehezen oldható gyanakvásuk még a homoszexuális férfiak felé is. Fentiek alapján talán az is érthető, hogy nyugaton miért lettek a lesbikusok a feminista mozgalom természetes szövetségesei, sőt sokszor e moz-

galom motorjai. Nálunk azonban ilyen mozgalom nincsenek, így a lesbikusok problémái is a privát szférába szorultak vissza. Egyesületünk keretei között azonban a lányok is megtalálhatják az értelmes cselekvés lehetőségeit és eközben még partnernőre is lelhetnek. Kedves Barbara! Én nem hiszek abban, hogy értelmes felnőtt embereknek szükségük lenne arra, hogy helyettük, de nekik más szereven partnert. Viszont hiszek abban, hogy ha - akár kicsiben, akár nagyban - a lehetőséget megteremtjük, akkor mindenki talál partnert magának. Ez a lehetőség az Egyesületben adva van. Barbara, gyere közénk! Hívd (este) a 141-4315-t!

PELADO, Sámson Sándor
Budapest 424 szék
Amerikai út 96
1145

"A fiam három hónap múlva szabadul. Tudja, hogy miért ültették le? Mert azt a szemét sógorát tisztességre tanította. Van erő a gyerekekben, hál'istennek, és hát egy kicsit nagyra sikerültek az ítései. A kedves sógornak meg röpültek a fogai, de csak azt kapta, amit megérdemelt. Hát utána nem jelenti a fiamat? Kiállni, persze, nem mert. Hát ha ő úgy, akkor én is úgy! Tudok róla éppen eleget, csak a rendőrségre kell elmenne, azután örökre búcsút mondhat a jól tejelő szerelőműhelyének! De nem is ezért írtam, hanem, hogy írja meg legyenzíves, hogy hová fellebbezhetek, mert a fiamat a börtönbüntetésen kívül két évre eltiltották a közügyektől, ami szerintem igazságtalan. Nem szavazhat, éppen most, amikor először lehet szabadon szavazni! Meg azt is írja meg legyenzíves, hogy kihez forduljunk, hogy a fiamat visszavegyék az áruházba, ahol eladó volt, mert képzelje, azok a szemetek nem akarják visszavenni!"

Tisztelt Uram! Nem én vagyok az Ön embere. Önnek nem rám és a tanácsaimra van szüksége. Biztos vagyok benne, hogy Ön nélkülem is meg fogja találni azokat a helyeket, ahol kedvére fellebbezhet és feljelentgethet. Levele alapján az a benyomásom, hogy Ön az az ember, akinek hiába írnám le azt, hogy teljesen fölösleges fia közügyektől való eltiltását megfellebbezni, mert Ön úgyis megfellebbezi. Erős a gyanúm, hogy fiának a szabadulás után nem az lesz a legnagyobb problémája, hogy nem szavazhat, nem alapíthat új pártot - hacsak nem érez kimondhatatlan erős készletet erre. (Jómagam annak idején igyekeztem férfiasan elviselni ezt a csapást.) A fiú intenzíven munkahelyet fog keresni, ugyanis az áruházba nem fogják visszavenni (azok a szemetek), sőt, semmilyen kereskedelemmel foglalkozó vállalatnál sem fogják alkalmazni, mert a jogszabály szerint a kereskedelemben csak tiszta erkölcsi bizonyítvánnyal lehet dolgozni. Ha nincsenek jó kapcsolatai, akkor más munkaterületen sem lesz nagy sikere a munkavállalással, mert miért pont a síttest vegyék fel, ha még olyan jó munkaerő is, ha van száz más jelentkező, akinek tiszta a lapja?

A sógort pedig fel kell jelenteni, ez világos. Ez az igazi magyar virtus! Szemet szemért, feljelentést feljelentésért! Remélem, Ön gyermekkorától kezdve megőrzött minden számlát minden ingójáról és ingatlanjáról, és mindig eggyel több tanút fog tudni állítani, mint az, aki Önt a jövőben fel fogja jelenteni. Mert a viszont-feljelentésre azt hiszem, hogy számíthat.

Egy börtönviselt ember ne moralizáljon. Nem is teszem, csak úgy leírom azokat a tényeket, amit ritkán emlegetünk, mert nem nagyon passzolnak a saját magunkról kialakított "büszke magyar" képéhez: a II. világháború

alatt a németek által megszállt országok közül Magyarország volt az, ahol magasan a legnagyobb számban jelentették fel egymást az emberek a Gestapónál. A Rákosi-korszakban az emberek hathatós együttműködésének köszönhetően sikerült létrehozni egy olyan besúgóhálózatot, amelyet Sztálinéknak nem sikerült, csak álmodtak róla. Kb. minden huszadik ember besúgó volt. Ezek régi dolgok, ugye. Az 1980-as évek elején a rendőrség bünnözdő munkájának segítésére több fővárosi kerületben a lakosság körében szerveztek ún. társadalmi bűnmegelőzési csoportokat. Feladatuk: az ifjúságvédelem, a közbiztonság javítása, gyanús elemek felbukkanásának bejelentése lett volna. Ezzel szemben az évek során szabályos "feljelentő" csoportokká alakultak. Figyeltek és jelentettek mindent: polgártársaik közül ki vett új kocsit, és vajon miből, ki kit lát vendégül a lakásában, ki az, aki gyanúsán jól öltözik, stb. Egy kelkáposztafőzelék nem főhett meg a tudtuk nélkül. Legtovább a VI. kerületben tartották magukat, ahol is az idén (1989-ben!) elégték meg és oszlatták fel a hatóságok a helybeli "aktivisták" csoportjait. Itt Magyarországon mindenki számolhat azzal, hogy feljelentik: ha szép, ha feltűnően csúnya, ha okos, vagy buta, de főleg az, aki munkája vagy képességei révén sikereket ért el. Igen ám, csak hogy azokban a nyugati társadalmakban, amelyekhez annyira közeledni kívánunk, az ám a divat, hogy a piac kihívására az emberek nagyobb teljesítménnyel válaszolnak. Az irigységből fakadó kisszerű, rosszindulatú intrika és a primitív, feljelentés útján való érvényesülés megvetendő dolognak számít. Amennyiben teljes jogú lakói leszünk a hön öhajtott Európa Háznak, vajon hazánk hivatalos feljelentői mit fognak csinálni? Természetesen: feljelentenek. Civilizált, európai módon.

Néhány szemelvény Nagy Ferő börtönlevelezéséből. Mit lehet erre válaszolni?

... Amit a REF szabályaiban szerepel azt épezzü ember nem tudja betartani. Egy egészséges fiatal, aki letöltötte a büntetését, akinek undora van miniféle szabálytól, az nagyon nehezen fog újra betartani betarthatatlan szabályokat. Hogyan illeszkedjen be újra, ha nem mehet emberek közé, ahol két ember már van, ott nem tartózkodhat, közhelyeket nem látogathat. A rendőrség akkor személyeskedik, és annyiszor alázza meg ahányszor csak akarja. Lakásába bármikor ki-bejárhatnak, egy éjszaka akár tízpercenként is ellenőrizhetik. A pofámat meg be kell fogni. Családalapítás szóba se jöhet, ugyanis

... Hamarosan elhagyom a Sopronkőhidai Fegyház zordon kerítéssel körbezárt falait, mely bűnözők átnevelésére hívatott, de bennem csak a gyűlöletet agresszivitást sikerült növelniük minden kényszerintézkedéssel szemben. Teljesen tanácstalanul nézek egy kezdődő új élet elé: se munkám, se lakásom, se pénzem. Ráadásul megvetik a visszaeső bűnözőket. Kérdezem, mit csináljak egy ilyen szabaduló csomaggal a hónom alatt? Csaljak, betörjek, vagy raboljak, mert élni kell. Vagy haljak éhen? A családalapítás is foglalkoztat, de ehhez sincs semmim. Se pénz, se más, ami kellene...

T. Sándor (Sopronkőhida)

... Barátaim és én a társadalom másik oldalán tengetjük a "tyúkszarost". Remélem veszed az adást és nem kell tolmácsot hívnod. Jelenleg a Pálhalmi B. V. Sándorházi "alegységében" várjuk a "jóidőt". Vegyes társulat vagyunk, vannak Skin-nek, punkok és szimpatizáns rockerek. Itt benn most áll a bál, mivel a többség nem értett egyet az amó-val (amnesztia) és éhségstrájkba kezdtünk, sőt néhányunk a munkát is megtagadta. El tudod képzelni, hogy mi van itt? A smaszerek talpig fegyverben, ütésre készen, lesik minden mozdulatunkat. Ezeket azért írjuk, hogy tudjátok meg mi van itt benn. Lehet, hogy az újságok már elkezdtek, de nem biztos, hogy az igazat írják, és valós képet festenek a benti dolgokról.

A, P, J, Sz, K, P.

Hogyan VÁLJUNK?

Lehetőleg sehogy...

Ezt nem azért mondom, mert néhány hetes házasság létemre ez a kérdés természetesen még meg sem fordult bennem, hanem a válás - hivatalos nevén házassági bontóper - már nagyon sok életet tett tönkre, felnőttét, gyereket egyaránt.

Vannak azonban olyan esetek, amikor vagy elkerülhetetlen a válás, vagy pedig az egész családnak megkönnyebbülés az, ha a házasságot felbontja a bíróság. Az ilyen esetekben jó, ha tudjuk mit kell tenni, mert a közhiedelemmel ellentétben nem kell feltétlenül ügyvédhez, jogsegélyszolgálatához fordulni, egy kis segítséggel minden írni-olvasni tudó ember el tudja "intézni" a dolgot.

A házasság felbontása

A házasságot a bíróság bármelyik fél - illetve a házastársak közös -kérelmére felbontja, ha a házasságuk teljesen és helyrehozhatatlanul megromlott. A törvény - az 1974. évi I. törvény és az 1986. évi IV. törvénnyel módosított 1952. évi IV. törvény a házasságról, a családról és a gyámságról - alapelveként szövegi le, hogy a házasság felbontásánál a közös kiskorú gyermek érdekét figyelembe kell venni. Sajnos a gyakorlat azt bizonyítja, hogy ez nem is olyan egyszerű...

Mikor romlott meg teljesen és helyrehozhatatlanul egy házasság?

Erre utal a házastársaknak a házasság felbontására irányuló, végleges elhatározáson alapuló, befolyásmentes, egyező akaratnyilvánítása. Az elhatározás akkor végleges, ha

- a házastársak a közös gyermek elhelyezése és tartása, a láthatás, az esetleges házastársi tartás, a közös lakás használata, valamint - az ingatlanon (ház, telek, üdülő) fennálló közös tulajdon megszüntetése kivételével - a házastársi közös vagyon (424, harmadik, negyedik szám) megosztása kérdésében megegyeztek, és ezt az egyezséget a bíróság jóváhagyta, vagy

- a házastársak között legalább három éve megszakadt az életközösség úgy, hogy külön lakásban laknak, és igazolják azt is, hogy a közös gyerek elhelyezését, valamint tartását a gyermek érdekeinek megfelelően rendezték.

A korábbi szabályozással ellentétben az 1986. évi módosítás óta egyértelmű, hogy a bíróság csak a házasság teljes és helyrehozhatatlan megromlásáról kialakult meggyőződése esetén bontja fel a házasságot, akár az egyik, akár mindkét házastárs kérte a felbontást. A bíróság tehát az utóbbi esetben - ún. "közös megegyezés" - is vizsgálja, hogy teljesen és helyrehozhatatlanul...; csak a különbség az, hogy ebben az esetben mellőzheti az idáig vezető okok vizsgálatát, azaz nem kell a szennyest kitergetni...

Bontóper előtti meghallgatás

A házassági bontóper megindulása előtt - a perre illetékes (lásd később) helyi bíróság előtt bontóper előtti meghallgatást kell kérni. Ez az intézmény a korábbi békítő tárgyalás helyébe lépett. A bíróság a kérelem alapján a házastársakat megidézi. A házastársaknak személyesen kell megjelenniük, a bíróság pedig népi ülnökök közreműködése nélkül jár el, más személy a meghallgatáson nem lehet jelen.

Ha az a fél, aki a meghallgatást kérte, a kitűzött napon az idézésre nem jelenik meg, a bíróság az eljárást megszünteti.

A meghallgatás során a bíróság tájékoztatja a feleket az eljárás jelentőségéről és a bontás várható következményeiről. A házastársakat együtt, vagy külön-külön meghallgatja, és megkísérli a kibékítést. Ha a békítés eredményes, a bíróság az eljárást megszünteti.

Abban az esetben, ha a békítés nem sikerül, illetve a másik házastárs (vagyis nem a meghallgatást kérő) nem jelenik meg, a bíróság a meghallgatást végzéssel befejezettnek nyilvánítja, s a feleknek kézbesíti.

A válóper (a házasság felbontása iránti kereset) a kérelmezőnek a bontóper előtti meg-

hallgatást követő harminc napon belül kell benyújtania.

A keresetlevél beadása

Az eljárás, a per, a keresetlevél benyújtásával kezdődik. Mi legyen a keresetlevélben:

- a házasságkötésre, a házasságból származó, életben levő gyermek születésére vonatkozó adatokat, ezeket okiratokkal (házassági, születési anyakönyvi kivonat) kell igazolni,

- kérelmet a házasság felbontására, olyan indokolással, amiből a bíróság a házasság teljesen és helyrehozhatatlanul megromlására következtethet,

- a bíróság hatáskörére és illetékességére vonatkozó adatokat,

- a keresetbeindításra való jogosultságot igazoló adatokat.

Azokat az adatokat, amelyeket személyi igazolvánnyal lehet igazolni, külön nem kell bizonyítani, de erre a keresetlevélben utalni kell.

Melyik bírósághoz forduljunk?

Az általános illetékességi szabályokon túl (alperes lakóhelye, tartózkodási helye, ezek hiányában felperes lakóhelye, tartózkodási helye szerinti kerületi, városi bíróság) speciális, a gyakorlatban leggyakoribb, hogy a házassági perre az a bíróság is illetékes, amely területén a házastársak utolsó közös lakóhelye volt.

(Felperes egyébként az a személy, aki beadja a keresetet, alperes pedig az, aki ellen fellép a felperes.)

A jövő héten az eljárás illetékével, a házastársi és gyermektartás szabályaival folytatom ezt a témakört, s közzéteszünk egy keresetlevélmintát is.

dr. Jenő

Hagyományörző rombolás

Tavasszal alakult meg a Közösségfejlesztők Egyesülete azzal a céllal, hogy minél több településen segítsenek az önszerveződő közösségeknek, megpróbálják "kirobbantani" az embereket a bezárkózottságukból. A közösség szerveződést akadályozó körülmények településenként különbözőek ugyan, de sok közös is található: a közigazgatási centralizáció, a helyi önkormányzatok működését gátló központi pénzelosztás, a helyi nyilvánosság hiánya, vagy a helyi "kiskirályoknak" való kiszolgáltatottság, s folytathatnánk a sort. Ezek következménye, hogy az emberek többsége bezárkózik, nem törődik lakóhelyével.

A Közösségfejlesztők Egyesületének tagjai rengeteg probléma megoldásában ajánlanak se-

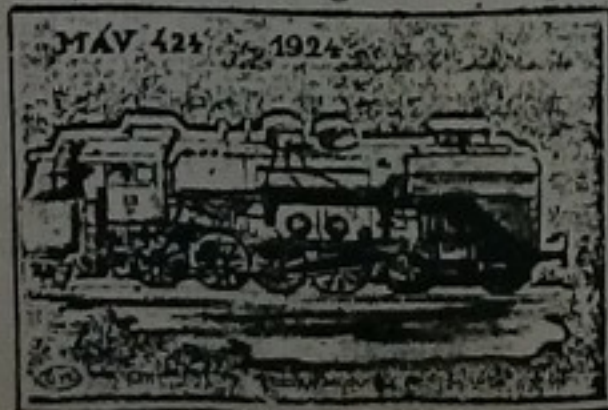
gítségét: a hagyományörzésben (kihalt mesterségek újraindításában, a közösségi élet színvonalának fölépítésében vagy átszervezésében), a "hagyományrombolásban" (faluátszervezésekben, leszakadásokban, termelőszövetkezetek szétválásában), munkahelyteremtésben, a helyi művelődési és tanulási lehetőségeinek gazdagításában, a szükséges kapcsolatok megtalálásában.

Az egyesület nem függ senkitől és a fölöttes intézmények döntéseit sem kell tartaniuk, így a tagjaik nyugodtan fölvehetik a harcot a helyi "hatalmasságokkal"; - s az egyesülettel szövetséget vállalókat, vagy tőlük segítséget kérőket információkkal, szervezéssel juttatják lépéselőnyhöz. Az egyesület a pénzt pályázatokból, támogatásokból szerzi, így a segítség költségeit ők fedezik.

Az egyesületről a Közösségszolgálat nyújt információkat ezen a címen: Budapest, I. ker., Corvin tér 8., 1251. Telefon: 135-4300

(J.kliss)

Tizenharmadik oldal

"Boldog vagyok"

Fantasztikus mondat. Nem ágyban hangzott el férfi vagy nő szájából, nem a spanyol tengerpart fővényén, nem, nem is egy gyerek gügyögte el, nem is meghatott kismama sóhajtott a szülőszobán. Magas, magabiztos jóképű fiatal férfi válaszolt egy egyszerű kérdésre:

"Hogy vagy Tibi?" "Boldog vagyok".

Két évvel ezelőtt Debrecenben a színház néhány művésze Színitanodát szervezett. A meghallgatásokon az ilyenkor szokásos figurák tucatjai jelentek meg: elvetéltek és reménybeliek, mama kedvencei és az osztály jópofái, tehetségesek és tehetségtelenek sorban, egymás után. Egyszerre kisütött a Nap: bejött egy fiú, görbén, le-sunyit fejjel, járáshibásan, motyogva, szégyenkezve. Összesen egy verset tudott, abba is belesült. Az ő szeméből sütött a Nap. Talán Soós Imre, a fiatalon öngyilkossá lett parasztszármazású színészszeni hathatott így negyven éve egy sokkal rangosabb felvételiztető bizottságra a Színművészeti Főiskolán. Debrecenben Tibit tandíjmentesen vették föl. Beleszerettek a már említett sugárzásába.

Egy borsodi tanyaán cséperedett, majd egy igen kis faluba, Görbeházára járt iskolába, többnyire gyalog. Furcsa gyerek volt, nem illeszkedett a tanítási sémákhoz. Folyton bambult, - ahogy ő fogalmaz - és amikor csak tehetett, ücsörgött

a ház előtt és a napfelkeltét bámulta. Művészeti érdeklődés minimumát sem tudták kicsiholni belőle. Verselemzésben, fogalmazásban a leggyengébb volt. Távol élt, valami másik világban, ahová másnak nem volt bejárása.

Szülei lökdözték továbbtanulni. Leninvárosban járta ki a Vegyipari Szakközépiskolát, se jól, se rosszul. Szakmunkás lett ugyanott. Fél évig bírta a gyári munka monotonitását, a "teljes szellemi leépülést". Letargikus állapotba került, hosszú betegállományba. Ismét szülei próbálták továbbléteni: Vegyipari Főiskolára előkészítő tanfolyam újsághirdetését nyomták kezébe. Ugyanazon a lapon látta meg a Színitanoda felvételi felhívását. Oda ment el, maga sem tudta miért, hogy mit várt. Ott marasztják. Feladta három műszakos állását Leninvárosban. Debrecenbe költözött albérlőnek, ott talált munkát szakmájában, és barátokat, mestereket a Színitanodában. Szerelmeket is.

Tanítani nem könnyű. Jacques Prevert versét mondja. Tanára felhívja figyelmét arra, hogy ez a vers egy dal, képzeljen a szöveg mögé hegedűket, szóval mondja úgy, mint egy Edith Piaf sanzont. Ez rossz instrukció: Tibi még nem hallott Piaf-sanzont!

Felvételizett a Színművészeti Főiskolára. Nem azért, hogy fölvegyék, talán csak azért, hogy kipróbálja magát ebben a helyzetben is. Persze nem kellett. Mostanában valahogy nem kellenek Soós Imrék, nem kellenek Napot sugárzó szemek. Egy év Színitanoda után, egy remekül elkomédiázott Hans Sachs-szerep után új kalandra indult, új próba elé állította magát. Ekkor telepszik le Debrecenben Jerzy Leszczyński, a lublini Vizió Színház volt vezetője, a világ egyik legnevesebb mozgásszínházi koreográfusa. Az alakuló Debreceni Mozgás Színházhoz keresett szereplőket. Másfél év kemény munka után negyvenöt próbálkozóból alakult ki mára a 15 tagú társulata.

Tibi köztük van. Mindennapos három-négy órás tréningeken, munkaidő után tanulta meg, mert megtanulta ezt a Magyarországon még hagyomány nélküli művészi formát.

Budapesten most mutatkoztak be először. A Lengyel Kulturális Központban etűdjeikből táncoltak, liktettek, éltek egy csokrot. Sikerük volt. Előadás után megvártam, megkérdeztem: "Hogy vagy, Tibi?"

A választ már tudjuk.

Nagy András László

GÉZA

Mélyen a szemembe nézett, s úgy mondta, szavazzak négy igennel az új Magyarországra. - Aki ebből még nem tudta miről van szó, azt elligazította a felirat, az SZDSZ (és a Fidesz stb.) fizetett TV-hirdetését láttuk. Örültem Hegedűs D. Gézának. Régen láttam. Jó három éve a KISZ kongresszusán. Akkor még a központi bizottság tagjaként, s ha jól emlékszem MSZMP titkárként vett részt a bulln. Amikor találkoztunk, éppen azt kereste, hogy milyen pozícióban mutat jobban a fényképen (háttérben az épülő-szépülő szocialista Magyarországgal, tudnillik a ré-givel)...

Géza ott volt az öt évvel korábbi kongresszuson is, akkor nagyon szépen beszélt. Mint mondta, bár kevés a színész, de munkájuk ereje nem számosságukban van, hanem a színház tudatformáló erejében. Hozzájárulnak ahhoz, hogy a fiatalok szilárd világnézetet tudjanak kialakítani és eligazodjanak a világ dolgában. Ennek legfontosabb eszköze az emberi példa. Nagyon nagy veszély e területen is a hamisság, mert csak igaz történelmi tudattal találhatja meg helyét minden fiatal a világban.

Persze most azt gondolják, hogy cikizni akarom szegény Gézát. Tévednek. Örülök. Hagyományos vörös neveltetésem ugyanis azt diktálja, hogy örüljek, valahányszor egy embertársam hirtelen szabad lesz és demokrata.

-J6

NEM TUDOK MINDIG CSAK DÜHÖS LENNI

(Beszélgetés Másik Jánossal)

Másik Jánosról az első emlékem a 70-es évek közepéről való: a Cseh Tamással és Bereményi Gézával készült lemeze, a "Levél a nővéremnek". És a mítosz, ami ezt az együttműködést körülvette.

Senki nem szólt addig hasonló hangon, óriási volt a hatás. A "Levél a nővéremnek" hasonlót azóta nem sikerült senkinek csinálnia. Mégis, Másik János még a lemez megjelenése előtt kivált ebből a formációból. Könnyen "elszállhatott" volna, hisz óriási volt az érdeklődés. Mégis otthagya ezt a sikerlehetőséget és hosszú ideig csak a jazz-kedvelők hallottak róla. Aztán az Európa Kiadóban tűnt fel nem kisebb feltűnést keltve. Sikereik csúcán, amikor végre lemezt készítettek, onnan is kilépett. Újra csak nem engedte a csábításnak.

- Nem azonos azért a két történet - pontossít Másik János. Cseh Tamás évekkal a találkozásunk előtt kitalálta Bereményi Gézával, hogy aktuális gondolatokat, minimális hangszerkísérettel, elsősorban élő színházi előadásban közöl a közönséggel. És a húsztól negyvenig terjedő korosztály ezeket a gondolatokat jócskán magáénak is érezte. Az én bekapcsolódásom annyi változást hozott, hogy a gondolatok most két személyre bontva hangzottak el, s ez nagyobb színpadi lehetőségeket nyújtott. Hogy aztán ezt a stílust nem folytattuk tovább, annak nyilván az is az oka, hogy ezt Cseh Tamás egyedül kezdte és szerencsésebb volt a számára egyedül is folytatni, másrészt nekik kettőjüknek volt egy csomó elmaradt, úgymond adóságuk ezen a téren, mert több mint száz darabjuk volt készen, amelyek akkor még nem jelentek meg lemezen. Én sem igazán sajnáltam, hogy nem működünk együtt tovább, mert éppen addig tartott a dolog frissessége.

- Én akkor láttam először Cseh Tamást, amikor újra egyedül énekelt. Aztán jelent meg a közös lemezeket, és akkor nagyon sajnáltam, hogy nem láthattalak benneteket együtt. Drámai ereje volt az éneketeknek.

- Én akkor már játszottam jazz-zenekarokban, például már létezett az Interbrass, így nagyon sokszor jazz koncert

után próbáltunk, illetve írtunk darabokat. sőt gyakran jazz koncert után volt a "Levél nővéremnek"-előadás. Sajnálom is, hogy az a lemez nem élő előadásról készült, mert - noha a lemezt elég jól sikerültnek tartom - azok között voltak sokkal jobbakk is.

- Az Európa Kiadó koncertjeiben is sokkal több volt az élet, a feszültség, mint a stúdióban készült, "Popzene" című lemezen.

- Ez annak tudható be, hogy az Európa Kiadó a 80-as évek elején, amikor én találkoztam velük, olyan társaság volt, akiknek a zenéjében a lelkesedés volt az egyik legfontosabb elem. Ez a lendület vitte át a koncerteken azt, amit el akartak mondani, és vitte fel a koncerteknek a hangulatát egy olyan szintre, ahol kevésbé voltak észrevehetőek a zenei hibák.

- Mindenesetre, a lemez és a koncertek között óriási a differencia. De azt sem szabad figyelmen kívül hagyni, hogy az igazi sikerconcertek és a lemezfelvétel között eltelt két-három év, és valószínűleg vesztett valamit a töltéséből maga a csoport is.

- Amikor a lemezejánlat jött, már egy másik periódusa volt ennek a társaságnak, és azokat a darabokat, amelyeket a közönség ismert és nagyon szeretett, már nem akarta akkor lemezeze játszani a zenekar. Mindazonáltal - egy hete hallgattam egy pár számot belőle - egész jónak tartom azt a lemezt.

- Nagyon ugrottunk az Európa Kiadóig, de nem baj, mert talán ez a pályafutásod két szélső pontja, miközben a jazz végül megmaradt. Azért beszélek szélsőségről, mert a Cseh Tamás-Bereményi Géza-Másik János féle "műfaj" nagyon intellektuális, burkolt, sejtelmesen izgalmas. A jazz-felvételeid meditatív egyéniséget sejtetnek. Ugyanakkor az Európa Kiadó varázsa éppen a harsányságában rejlett, hogy nagyon kemény rock-zenével szinte gátlások nélkül fejezett ki elégedetlenségét, türelmetlenségét. Mennyire azonosultál azzal, amit az Európa Kiadó szövegél: az erőszak, a türelmetlenség, a sugárzó belső erő jelentett?

- Cseh Tamás és Bereményi csendesebb megszólalása ugyanúgy harmonizált a saját korával, mint az Európa Kiadó másfajta hangja a későbbi évekkel. Hogy az én, egyébként instrumentális, meditatív jellegű zenémnek mindez hogyan felelt meg? Az ember nagyon sok mindent magára enged. 1979-80-ig jazz-zenekarokban játszottam, de az akkor valahogy véget ért bennem. Jött az az új rock-and-roll irány, amelyben egy csomó zenekar más módon és más hangon szólalt meg, mint a megelőző nyolc-tíz évben. Sokukat ismertem és elmentem a koncertjeikre. Tele voltam egy csomó inspirációval, meg egy csomó dologgal, amit én közben, egyéni munka során megtaláltam és éppen voltak ott nyitott társaságok, akiknek szükségük volt ezekre a gondolatokra, mert maguk is "ebben utaztak". Így játszottam a Trabantban, a Balatonban és az Európa Kiadóban. Vonzottak, még ha a magam fő irányja egyik esetben sem volt azonos az övékével. Hatottak rám, és - gondolom -, ez fordítva is így volt. Épp a minap láttam egy nagyszerű koncertet, Miles Davis zenekarát a Budapest Sportcsarnokban. Ott ennek a kölcsönhatásnak a csúcát hallhatta a közönség. A muzikusok, akik Davis-szel együtt játszottak, hallhatóan egy-egy külön, önálló világot jelentettek, ami a hosszabb hangszerzólókból derült ki, ugyanakkor olyan mértékig volt kollektív a zene, mintha egy ember játszott volna. Fantasztikus zenei alázattal dolgoztak együtt, minden nap gondolok rá azóta is.

Jó, hogy kimondtad ezt a szót: "alázat". Úgy érzem, jellemző a hozzáállásodra. Nem tudom, például, hogy mennyire tudtál azonosulni azzal az életérzéssel, amit, mondjuk, Menyhárt Jenő üvöltött bele a mikrofonba. Nagyon távolnak tűnik az tőled. Mégis: remekül alájátszottál.

- Az ember nagyon gyakran vonzódik olyan dolgokhoz, amik belőle esetleg hiányoznak, de nem idegenek tőle. Igaz, hosszú ideig nem tudok ilyen dologban részt venni. Nem tudok például egyfolytában csak dühös lenni.

- Tehát végülis kiváltál az Európa Kiadóból, és csak a lemezfelvételeknél

működés közre. Mit csináltál azóta?

- Írtunk Spiró Györggyel, egy zenés darabot, "Ahogy tesszük" címmel, a Vig-színház mutatta be Márton László rendezésében. Azzal töltöttem el egy évet és mellette felléptem - az év első felében gyakrabban, aztán később elég ritkán - a saját zenekarommal, a Trance Balance-szal, és csináltunk közösen egy lemezt is.

- Mennyire találod meg azt a csapatot, amit Miles Davis megtalált? Én azt tapasztalom, hogy annyira felerősödött a rivalizálás, a rohanás a pénz és az érvényesülés után, hogy nehezen jön össze csapatmunka.

- A Trance Balance lényegét és szándékait tekintve közel áll ahhoz, amit Miles Davis létrehozott. Persze más a zene, és van nivóbeli különbség.

- A Trance Balance elvont, meditatív zenét játszik. Ebben a mai, nagyon kritikus léthelyzetben megteheted-e, megteszed-e, hogy a meditatív zenébe menekülsz?

- Nem tartom menekülésnek, ha az ember az egyéni fejlődését szem előtt tartja. Másrészt nem érzem minőségi és jelentésbeli különbséget aközött, hogy valami meditatív vagy harsány. Egy produkcióban mind a két dolognak helye van. Egy nagyon harsány rock-koncert közepén egy váratlan, finom és csendes zenei fordulat, a megfelelő helyen, a megfelelő módon eljátszva ugyanolyan erővel és jelentéssel bírhat, mint a legvadabban elordított progresszív társadalmi mondanivalót hordozó mondat.

- Egy koncerten belül ez igaz, ahol a közönség lenn ül és azt figyeli, hogy mit csináltok. De ebben a korban, amelyben mindenki igyekszik túlkla-bálni a másikat és sorra arányt tévesztenek a leghitelesebb személyiségek is, a csendes, meditatív hang, attól félek, elvész.

- Nem vagyok ebben olyan biztos. Pontosan ebben az egyre hangosabb korban lesz egyre több helye a személyes megszólalásnak. Talán jobban fog hallatszani ez a hang, mint amelyik csak a másikat szeretné túlkla-bálni.

Görgényi István

Lesz feltámadás?

Az Amatőr Színjátszók Országos Tanácsa három napos tihanyi konferenciáján 210 képviselő gyűlt össze, több mint hússzezer amatőr színjátész és bábos képviselőben. Társadalmi és anyagi okokból végveszélybe került szenvedélyük, hobbi-juk védelmére szerveződtek.

A diákszínjátszás országsszerte több ezresteret érint, a nézők köre több tízezerre tehető. Az ő nevében követelte a Diákszínjátszók szekciója, hogy az állami költségvetésből az ifjúságnak szánt pénzösszeget az ifjúsági szervezetek között a taglétszámtól függően osszák el, és így a MISZOT támogatásából jusson az Országos Diákszínjátszó Egyesületnek is. Követelik továbbá, hogy a művelődési tárca tekintse feladatának az országos diákszínjátszó fesztiválok és szakmai táborok megrendezését és ezek anyagi forrásainak biztosítását. Javaslatot dolgoztak ki arra, hogy a pedagógusképzés tananyagába, a megszűnő ideológiai tárgyak helyébe lépő művelődéstörténet tantárgy anyagában kapjon helyet a színháztörténet és a színházismeret is. Lehetetlen, hogy iskoláinkban színházhoz nem értő pedagógusok tanítsanak verset, drámát és vezessenek színjátszó foglalkozásokat.

NAL

A "424 menetrend" játszótársai között abszolút holtversenyt hirdettünk. Szaboles Mónika és Hogy Judit egyaránt Józsa János kiállításán jártak, s nem hiába. A festőművésztől ezeket a grafikákat kapták a meghívóik hátoldalára. (A kért Crass lemezek és SNAP-nek utánaindultunk.)

Megalakult az ORSZÁGOS DIÁKSZÍNJÁTSZÓ EGYESÜLET

Céljaik: hozzájárulni diákszínjátszó csoportok létrejöttéhez, folyamatos működésüket segíteni; részt venni a diákszínjátszás fórumainak megteremtésében (táborok, képzések, fesztiválok); elősegíteni a diákszínjátszás tárgykörébe tartozó kiadványok létrejöttét, megjelentetését, terjesztését; nemzetközi kapcsolatokat teremteni a magyar diákszínjátszásnak, különös tekintettel a határainkon kívül élő magyar diákszínjátszókra; s mindehhez anyagi alapot teremteni.

Éves tagsági díjuk középiskolásoknak 100 Ft, nem középiskolásoknak első alkalommal 300 Ft, később 200 Ft.

KEDVES KORMÁNY, NINCS KRUMPLI!

Németh Miklós nagyhatású, megdöbbentő és egyben letaglózó beszédet mondott az Országgyűlésben. Mikor hallgattam, mintha ólmos bottal vertek volna fejbe. A suta vicc jutott eszembe: tavaly még a sír szélén álltunk, de azóta sikerült előre lépniük.

Láthatták, hallhatták, nem részletezem. Pocsékul állunk, nyakig az emésztőgödörben, s már az sem vigasztalhat minket, hogy a szmoking és csokornyakkendő - amit viselünk - megóvjá maradék úriember tekintélyünket. Szarország az is.

Egyetlen tétel, megjegyzés kívánkozik kiemelésre, s követel kommentárt. Az a szónoki kiszólás, miszerint a kormány - bármily kényszerítő is a ránehezedő nyomás - nem fog népszerű intézkedéseket hozni. Őszintén szólva ilyenre nem is számítottam, mert effélére az utóbbi időben nem került sor. Csúpan az agyamba fészkelt egy gondolat, benne motoszkált, s nem hagyott nyugodni. Mit értett vajon a kormányfő népszerű (tehát meg nem hozható) intézkedéseken?

Játszom egy gondolattal...

Bármily népszerű volna is, nem kívánjuk, hogy a kormány táncolja a palotást a legközelebbi Erzsébet-díj alkalmával. Elég visszataszító volt így is. Azt sem kérjük, hogy Békesi úr az össznépi szilveszteri bulin Hofival együtt dānolássa: ha elszabtuk, hát elszabtuk... Pedig nagyot röhögnénk, mégsem kívánjuk.

Azt sem szorgalmazzuk, hogy a lakáshelyzetért felelős miniszter fölcsapjon hajléktalan csövesnek, s a nép vidám kacajától kísérve kőboroljon vasútállomásra vasútállomásra.

Arra sem tartunk igényt, hogy a szociális és egészségügyi miniszter áruhában (segélyből kapná persze), mint kisnyugdíjas, sort álljon egy patikában, fél Kalmpyirinre várva. Holott roppant mulatságos lenne.

Csúpan azt óhajtjuk, hogy a kormány nézzen végre befelé is. Tekintsen arra az országra, amelynek vezetésével, irányításával megbízták. Legyen szegénység ellenes programja; legyen megalapozott elképzelése az állítólag még nem vágtató (de mindenképpen kocogó) infláció megfékezésére; gondoljon arra, hogy a piac-

gazdaság nem csak az árak "felszabadításából" áll; tűnődjön el azon, hogy a restriktív gazdaságpolitika hány új, korszerű munkahelyet teremt (elárulom: egyet sem); gondolkozzon (ha van rá ideje), hogy milyen érzés vizes pincelakásban elrohadni, vagy cūgos aluljárókban átvészelné a telt; vonuljon állami gondozásba, falatozzon zsíroskenyeret a Támaszponton; próbálja megélni pályakezdő fiatalembert a sötétben fénylő jövőt. És szakítson a múlttal. De ne csak szavakban, hanem tettekkel is igazolja, hogy új kurzus van.

Kedves Kormány! Népszerűtlen dolgok ezek, tudom. S nem is kérem, hogy népszerű döntéseket hozzanak. Azt kérem, hogy a népszerűtlen helyzetet próbálják megoldani.

Tegnap kimentem a piacra pénz nélkül, egy kiló krumpliért. Háromszor elkiáltottam: éljen a szabad, független, demokratikus Magyarország! Nem kaptam érte semmit. Se pofont, se krumplit, de piszokul népszerűnek éreztem magam.

Sz. Kiss János

424

menetrend

Van fantáziád? Ha igen, nyerhetsz különböző könyveket, mozi-, színház- és koncertjegyeket. Ha az itt felsorolt programok bármelyikét meglátogatod és beküldöd szerkesztőségünknek annak legötletesebb bizonyítékát, hogy ott jártál és megírod, hogy milyen ajándéknak örülnél a legjobban, akkor azt meg is nyerheted.

December 1.

Drogellenes kiállítás nyílik a Petőfi Csarnokban 10 órától. A program plusz vendége Nagy Feró és a Garázs lemez.

December 2.

Lágymányosi Községi Házban Ökrös, Zsarátnok, Barbaro, Crack koncert.

Egerben MÁS Alternatív zenei klub: december 11-én Sziámi-Sziámi, 12-én Nagy Feró és a Garázs, 13-án Müller Péter: Mi jut eszedbe az énekesnőről? című film bemutatója.

December 16.

Országos Amatőr HEAVY-METAL Fesztivál Kaposvárott. A program délután négykor kezdődik, a belépő 60, illetve 66 Ft. Fellépők: ODIN, OZIRIS, AGRÉSSZOR, ARMA-GEDDON, HALLEY MIRROR, EXIT, BUDCHER, DETONIC, VOLES. A Fővárosi Művelődési Ház minden vasárnap FRONT 242 KLUB.

Egerben december 4-én

18 órakor Aurora Cirkáló, Boston Klinika koncert.

Almási téri Szabadidő Központ

KLUB MM December 2. Kézi-Chopen új énekesrel, új programmal és

Legát-gát Legát Tibor új zenekara.

Beatrice:

November 29. Várpalota

November 30. Pápa

December 1. Celldömök,

4. Zalaegerszeg,

6. Salgótarján.

Miért ZSIDÓZZÁK AZ MTK-T

Mark Walterst, a skót Rangers FC csatárát csak nagynehezen fogadta be még saját csapatának közönsége is. Egyetlen "bűne" van: néger...

Az izraeli válogatott Belgiumban futbalozó csillaga, Ronnie Rosenthal Olaszországba, Udinebe akart szerződni. Az Udinese klubházára a hír felröppenésének másnapján felpingálták: Zsidónak nincs keresnivalója közöttünk...

A nyugatnémet Bundesligában a Leverkusen-Nürnberg mérkőzésen a lengyel Andrzej Buncol támadt rá az ellenfél csatárára, Sammy Sane-ra: "Hé, néger, mit akarsz itt, menj vissza inkább a fára...!"

Magyarország sem kivétel... A MAFC iráni kosárlabdázója, Armaghani a legtöbb vidéki mérkőzésen megkapja a "lelki masszást" legkevesebb, hogy lecigányozzák...

Néhány évvel ezelőtt, Zalaegerszegen, a helyi Dózsának volt egy kiváló, algériai származású védője, nevezzük egyszerűen Nadirnak. Szinte alig lehetett átjátszani, csak akkor hibázott, ha felidegesítették. Mindenki tudta, mivel lehet kiborítani: röpködtek is felé a "fekete lábú", meg a "díszcigány" becézések.

S akkor még nem is szoltunk az MTK meccseit kísérő állandó, antiszemita versikékről, vagy a Raquel Chumpitazt, aki évekig röplabdázott Magyarországon, az öltözőn belül, s azon kívül is sértegető csapattársokról, nézőkről. A példák alighanem vég nélkül folytathatóak, s sor is kerül még néhányra a későbbiekben, de azt hiszem az esetek okozója, a mozgató rugója az igazán fontos számunkra.

Könnyű szívvel rávágathatjuk, hogy az indíték a fajgyűlölet, vagy ha árnyaltabban, s nagyobb területet átfogva fogalmazzunk, az idegengyűlölet, de gyanítom, hogy nem tökéletes a megfejtés.

Hítem szerint ugyanis a rasszista megnyilvánulások elkövetői elsősorban csak a heccet keresik, saját erejüket akarják fitogtatni.

A fentebb felsorolt példák közül ilyennek vélem a Sane- esetet, s mindenekelőtt idesorolom az MTK mérkőzéseit kísérő "libázásokat", zsidózásokat.

Ezzel a lefokozó meghatározással az ügy veszélyessége, vagy a sértek fájdalommal sem csökken, de mégis tény. Mindenesetre úgy vélem, hogy az MTK-t gyalázók azt éppen nem tudnák megmondani, hogy a fél évszázaddal ezelőtt, s még régebben a valóban a zsidó nagytöke által (is) támogatott klub mostani tagjainak mi köze van mindehhez, és abban sem vagyok igazán bizo-

nyos, hogy a lehangosabban ócsárolók között nincs-e egyszemélyben sértett is... A tömeghisztéria csodákra képes... ordítzik.

Persze hiba lenne a fajgyűlölet magyarországi megnyilvánulásait csak az antiszemitizmusra szűkíteni - kapnak eleget a cigány sportolók, de még az a néhány arab, vagy néger is, aki nálunk játszik - azért nyilvánvaló, hogy mégis az a meghatározó.

Azt nehéz lenne vitatni, hogy Magyarországon - hol erőteljesebben, hol gyengébben - az egész századon végighúzódik az antiszemitizmus. Pontosán ebből következik, hogy az újabb és újabb generációk szinte öröklik a rossz reflexeket, szajkózzák a téboly versikéit, minden meggyőződés, vagy azonosulási készség nélkül.

Igaz, a jelenség nem csak magyar, a világ számos országában ugyanilyen problémát okoz az idegengyűlölet. A közelmúltban két világhírű sportember is Budapest vendége volt, s alkalom volt mindkettőjükkel beszélgetni erről a kérdéstről. Dr. Joao Havelange, a FIFA elnöke elmondta, hogy hazájában, Brazíliában mindez nem okoz problémát. De ő is azt tapasztalta, hogy másutt a stadionokban uralkodó, társadalmi okokra visszavezethető agresszivitás egyik erős gyökere a fajgyűlölet, a másság el nem fogadása. Eusébio Ferreira da Silva, aki a Benfica csapatával járt nálunk, ugyancsak szerencsésnek tartotta magát. Bár néger, ráadásul az egyik legszegényebb (volt) portugál gyarmatról származik, soha nem gyalázták. Európában csak két hasonlóan toleráns ország van: Hollandia és Belgium. Amszterdam lakóinak lassan egyharmada bevándorló, s a világ egyik legjobb fuball-válogatottjának kulcsemberei, Rijkaard, Gullit, Vanenburg ugyancsak színesbőrűek. Hollandiában egyetlen egy sértő megjegyzést sem kellett eddig lenyelniük származásuk miatt. Nem ilyen toleránsak már London, Párizs, vagy az NSZK nagyvárosai. Ott nem ússza meg a "betolakodó", vagy a vendégmunkás néhány megjegyzés nélkül.

A szocialista országokba kevés bevándorló érkezik, s a történelmi okok miatt az antiszemitizmus sem úgy él, mint nálunk. Ettől függetlenül ma már a Szovjetunióban is egyre bátrabban beszélnek arról, hogy ott is létezik zsidókérdés. Jevgenyij Milevszkij, egy a közelmúltban Ausztriába települt zsidó nemzetiségű futballista például állítása szerint azért nem utazhatott korábbi klubjával, a Szpartakkal külföldre, azért nem kaphatott aztán új állomáshelyén, Rigában lakást, mert zsidó. Elmondása szerint ugyanilyen okokból nem lehetett szövetségi kapi-

tány a világ valaha élt legjobb kapusa, Lev Jasin sem a Szovjetunióban.

Ne szűkítsük azért le a hazai jelenségeket sem az antiszemitizmus kérdésére!

A fajgyűlölet megnyilvánulásainak - legalábbis a sportpályákon alighanem van még egy motivációja. Azt ugyanis elfogadhatjuk, hogy érintetteket mélyen sérti, idegesíti az állandó froclizás.

De hiszen ez éppen az egyik cél! Hadd "gőzöljön be", ne tudjon a mérkőzésre koncentrálni, s ha elveszti fejét, látványosan elégtételt vesz, jön a kiállítás. A sértegetők máris elérték céljukat.

Élénken él bennem a Juventus a hetvenes évek elején tett Megyeri úti látogatásának emléke. A Dózsa egyik akkori válogatott hátvédje egy kapu előtti jelenet lezárásaként félre nem érthető kézzel mutatta az olaszok csatársztárjának, Anastasinak, hogy jó, ha tudja, felszarvazták. Majd még hozzátette ékes olaszszóval: digó... A meccs hátalévo részében Anastasi már nem is a labdával foglalkozott. Kereste az alkalmat, hogy elégtételt vegyen a sérelemért.

Persze azt sem kell hosszan bizonygatni, sohasem a "kutyákat" találja meg a nagyérdemű, vagy a "kedveskedő" játékos. Felvethetjük hát a kiváló okok közé az irigységet is. Raquel Chumpitazra, a peruiból magyarrá lett röplabdázónőre még irigyei sem mondták, hogy nem a szűk élmezőny legjobbja itthon. Mégis, mikor szabadsága idején klubja nélküle is fontos győzelmet aratott, az addig jóbarátnak tartott társnő közölte: tudunk mi nyerni a kannibál nélkül is...

Nálunk nehezen tolerálják a másságot. Különösen akkor, ha a nemzeti vagy többségi gőg tömeget, erőt érez a háta mögött. Nem véletlen, hogy a "jefejségből" ordító személy szerint a sértett előtt ritkán vállalják tettüket. Szemtől szembe aligha tudnák megindokolni cselekedettüket, talán lelkiük mélyén, "tisztá" pillanataikban nem is értenek egyet a belőlük kitört ordításokkal. Talán ők is, vagy legszűkebb baráti körük tagjai is, "találatot kapnának" egy más sértegetőtől. Számukra a lényeg azonban nem ez.

Sokkal inkább, hogy erősnek, tévedhetetlennek, megintgathatatlanak és kikezdetlennek láttassák magukat.

Dénes Tamás

MICSODA EGY HÜLYE!

A világ mostanság a stadionokban és környékükön találkozhat a nyílt és spontán erőszak legdurvább formáival. A sport, mint olyan terület, ahol minden arról szól, hogy le kell győzni a másikat, némi természetességgel vonja magához az agressziót. De ugyanilyen, csak talán kevésbé látványos egyértelműséggel hat a kirekesztő indulatok ellen. Sőt: folyamatosan pöckölgeti mindenfajta rasszizmus fennhordott orrait.

Az amerikai néger öntudat kialakításában például meghatározó szerepük volt a bokszolóknak. Az igencsak rátarti jenki világban lassan nyolc évtizede nem tudják elvenni a feketéktől a legjobb bunyós rangját, a nehézsúlyú profi világbajnok mindig néger. E tény természetesen beindítja a faji elfogultság ostobaságait, rögtön vadembereket emlegetnek a színesbőrű bokszsikerok okán. Am mit kezdenek akkor egy másik nagy amerikai és immár világsportág, a hiresen intellektuális és egyetemekre épített kosárlabdázás sztárjaival. A legjobb amerikai csapatokban, melyek egyébként toronymagasan nőnek a világ fölé, szinte csak mutatóban akad fehér játékos.

A legszeretettebb játék, a futball Pelétől Eusebióig át Gullitig ontja a színesbőrű balványokat. S ráadásul ők, s általában a fekete játékosok, az improvizáció, a pályán még megtalálható öröm, s egyben a fair play átmentői is. Ha valahol el lehetne hát felejtetni a borszin gerjesztette előítéleteket, akkor a sportpályák lelátóin.

S ráadásul éppen a sport rághatja mindenki fülébe az egyik legbutábbban egyszerű, bár szinte felfoghatatlan szabályt. Amikor ugyanis az amerikai jégkorongozók, a világ sikeres úszói vagy teniszezői között gyakorlatilag csak fehérbőrű embert találni, ez a tény azt is igazolja, hogy bizonyos embercsoportok egyféle, mások másféle tevékenységhez kedvező tulajdonságokkal rendelkeznek. S aki azután Lendl, Graf, Gretzky és Gullit között megpróbál valami rangsort felállítani, s netán aszerint minősíteni a sportágakat, hogy színesek-e a vezéregyéniségei vagy fehérek, máris nagy szolgálatot tenne. Minden további nélkül, kórusban mondhatnánk rá: micsoda egy hülye!

